

Základní škola Ostrava, Nádražní 117, příspěvková organizace

**ŠVP ZV Základní školy Ostrava,
Nádražní 117, p.o.**

VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŽIVOT = DOBRÝ START DO ŽIVOTA

Školní vzdělávací program - OBSAH

1. Identifikační údaje

- 1.1. Oficiální název ŠVP
- 1.2. Předkladatel
- 1.3. Zřizovatel
- 1.4. Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy

- 2.1. Historie
- 2.2. Úplnost a velikost školy, vybavení školy
- 2.3. Zaměření
- 2.4. Charakteristika pedagogického sboru
- 2.5. Spolupráce s rodiči
- 2.6. Spolupráce s jinými subjekty

3. Charakteristika ŠVP

- 3.1. Zaměření
- 3.2. Výchovně vzdělávací cíle
- 3.3. Výchovně vzdělávací strategie
- 3.4. Klíčové kompetence na úrovni školy
- 3.5. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.6. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných
- 3.7. Začlenění průřezových témat
 - 3.7.1. Osobnostní a sociální výchova
 - 3.7.1.1. Charakteristika OSV
 - 3.7.1.2. Tabulka pro 1.- 2. stupeň
 - 3.7.2. Výchova demokratického občana
 - 3.7.2.1. Charakteristika VDO
 - 3.7.2.2. Tabulka pro 1.- 2. stupeň
 - 3.7.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - 3.7.3.1. Charakteristika VMEGS
 - 3.7.3.2. Tabulka pro 1.- 2. stupeň
 - 3.7.4. Multikulturní výchova
 - 3.7.4.1. Charakteristika MULTI
 - 3.7.4.2. Tabulka pro 1.- 2. stupeň
 - 3.7.5. Environmentální výchova
 - 3.7.5.1. Charakteristika ENVIRON
 - 3.7.5.2. Tabulka pro 1.- 2. stupeň
 - 3.7.6. Mediální výchova
 - 3.7.6.1. Charakteristika MEDIAL
 - 3.7.6.2. Tabulka pro 1.- 2. stupeň

4. Učební plán 1. stupeň

- 4.1. Poznámky k učebnímu plánu

5. Učební osnovy 1. stupeň

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk

- 5.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.1.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období
- 5.1.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.1.2. Anglický jazyk

- 5.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.1.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období
- 5.1.2.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

- 5.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.2.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období
- 5.2.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.3. Informační a komunikační technologie

5.3.1. Informatika

- 5.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.3.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.4. Člověk a jeho svět

5.4.1. Prvouka

- 5.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.4.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období

5.4.2. Přírodověda

- 5.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.4.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.4.3. Vlastivěda

- 5.4.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.4.3.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.4.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.5. Umění a kultura

5.5.1. Výtvarná výchova

- 5.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.5.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období
- 5.5.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.5.2. Hudební výchova

- 5.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.5.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období
- 5.5.2.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.6. Člověk a zdraví

5.6.1. Tělesná výchova

- 5.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.6.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.6.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období
- 5.6.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

5.7. Člověk a svět práce

5.7.1. Pracovní činnosti

- 5.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 5.7.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 5.7.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období
- 5.7.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

6. Učební plán 2. stupeň

6.1. Poznámky k učebnímu plánu

7. Učební osnovy 2. stupeň

7.1. Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1. Český jazyk

- 7.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 7.1.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.1.2. Anglický jazyk

- 7.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 7.1.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

7.1.3. Německý jazyk

- 7.1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 7.1.3.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.1.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

7.2. Matematika a její aplikace

7.2.1. Matematika

- 7.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 7.2.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. Období

7.3. Informační a komunikační technologie

7.3.1. Informatika

- 7.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 7.3.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.4. Člověk a společnost

7.4.1. Dějepis

- 7.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu
- 7.4.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.4.2. Občanská výchova

- 7.4.2.1. Charakteristika a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.4.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu
- 7.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.5. Člověk a příroda

7.5.1. Fyzika

7.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.5.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.5.2. Chemie

7.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

7.5.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.5.3. Přírodopis

7.5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.5.3.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.5.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.5.4. Zeměpis

7.5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.5.4.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.6. Umění a kultura

7.6.1. Hudební výchova

7.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.6.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.6.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.6.2 Výtvarná výchova

7.6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.6.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.6.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.7. Člověk a zdraví

7.7.1. Výchova ke zdraví

7.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.7.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.7.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.7.2. Tělesná výchova

7.7.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.7.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.7.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.8. Člověk a svět práce

7.8.1. Pracovní činnosti

7.8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.8.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.8.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

7.8.2. Volba povolání

7.8.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

7.8.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

7.8.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. Období

8. Přílohy

8.1. Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů 1. a 2. období

8.2. Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů 3. období

8.3. Volitelné předměty

8.4. Klasifikační řád (hodnocení a klasifikace žáků)

1. Identifikační údaje:

1.1. Oficiální název ŠVP:

**ŠVP ZV Základní školy Ostrava,
Nádražní 117, p.o.**

1.2. Předkladatel

Název organizace: Základní škola Ostrava, Nádražní 117, příspěvková organizace

Adresa: Nádražní 117/1217, Ostrava, 702 00

IČO: 70933979

Ředitel školy: Mgr. Libor Novotný

Koordinátor ŠVP: Mgr. Radmila Jeřábková

Kontakty: tel. 596116289
Email skola@zsnadrazni.eu

1.3. Zřizovatel

Název: Statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz

Adresa: Dr. E. Beneše 555/6, Ostrava , 702 00

IČO: 00845451

Kontakty: 599444444

1.4. Platnost dokumentu

Od 1. 9. 2016

2. Charakteristika školy

2.1. Historie

Výstavba naší školy – dnešní školy v Moravské Ostravě, Nádražní 117, byla provedena na základě usnesení obecního výboru města Moravské Ostravy ze dne 17. května 1901. Školní budova byla určena pro německou obecnou školu. Stavební povolení bylo vydáno dne 20. září 1901. Stavba byla dokončena počátkem srpna roku 1902, kolaudace proběhla až 8. října 1902, jak vyplývá z archivních materiálů.

První školou, která v budově sídlila, byla šestitřídní veřejná obecná škola s německým vyučovacím jazykem. Zápis do ní se konal v září 1902, vyučování bylo zahájeno dne 17. září téhož roku. Úředně však bylo zřízení šestitřídní veřejné obecné školy s německým vyučovacím jazykem povoleno až výnosem Moravské zemské školní rady v Brně č. 16560 ze dne 26. září 1902. Toto datum je tedy oficiálním datem založení první obecné (základní) školy, jež působila v budově dnešní Základní školy Ostrava, Nádražní 117.

2.2. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Součástí školy zařazené do sítě škol jsou základní škola, školní družina a školní jídelna. Kapacita školy je 700 žáků a kapacita školní družiny je 180 žáků.

Škola má tzv. historickou budovu, kde sídlí I. stupeň ZŠ a školní družina, a novější komplex budov, ve kterém jsou umístěny učebny pro II. stupeň a tělovýchovný areál.

Na 1. stupni je umístěno 14 učeben. Z toho jsou 3 učebny určeny pro provoz školní družiny a 3 odborné učebny (multimediální, mobilní počítačová a jazyková). Na 2. stupni je 22 učeben a z nich je 12 odborných učeben (učebna fyziky, učebna chemie, laboratoř chemie, počítačová učebna, učebna hudební výchovy, projekce, učebna jazyků 2x, multimediální učebna, školní kuchyňka, školní dílny, učebna výtvarné výchovy). Pro výuku je zatím k dispozici 6 interaktivních tabulí (Smartboard).

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici žákovská a učitelská školní knihovna. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové. Na odborné učebny navazují kabinety se sbírkami učebních pomůcek.

Pro tělesnou výchovu i sportovní vyžití v rámci volnočasových aktivit jsou k dispozici 2 tělocvičny a školní hřiště s umělým povrchem a základním atletickým vybavením. V tzv. malé tělocvičně je umístěna lezecká stěna. Na školním pozemku je k dispozici dětská šplhací sestava.

Škola má částečný bezbariérový přístup.

2.3. Zaměření školy

Naše škola je zaměřena na všeobecný rozvoj schopností a dovedností žáků. Cizí jazyk vyučujeme od 1. ročníku. Na druhém stupni základní školy je žákům umožněn výběr mezi tzv. běžnou a sportovní třídou. V rámci tzv. běžné třídy jsou v rámci disponibilních hodin posíleny všeobecně vzdělávací předměty (český jazyk a matematika) a ve sportovních třídách je rozšířená časová dotace tělesné výchovy. K zavedení sportovních tříd nás vedla spolupráce se sportovními kluby, které byly zaměřené na házenou. V oblasti sportu navazujeme spolupráci i s kluby z jiných sportovních oborů – florbal, box, atletika atd.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor základní školy tvoří:

- ředitel školy
- zástupce ředitele
- přibližně 23 učitelů, z jejichž řad pokrýváme tyto funkce:
 - Výchovní poradce
 - Koordinátora ICT
 - Metodik primární prevence
 - Koordinátor environmentální výchovy a osvěty (EVVO)
 - Koordinátor ŠVP
- asistenti pedagoga
- vychovatelky školní družiny

Pedagogický sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově je pestrý. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, a to především na 1. stupni. Snahou vedení školy je v dlouhodobém horizontu zajištění výuky pedagogů s předepsanou odbornou kvalifikací i aprobovaností. Zároveň se vedení snaží o dlouhodobou stabilizaci pedagogického sboru.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Dlouhodobě upřednostňovanými oblastmi DVPP jsou osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů, práce s dětmi s vývojovými poruchami učení a chování a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou.

Všichni učitelé běžně užívají PC, komunikují prostřednictvím elektronické pošty a využívají výpočetní, komunikační a prezentační techniku i při vlastní výuce. Mnozí učitelé využívají při výuce interaktivní tabule. Všichni učitelé splňují podmínky předepsané kvalifikovanosti. Předepsanou úroveň vzdělání pro výkon specializovaných činností má výchovný poradce, koordinátor ŠVP a koordinátor EVVO. Specializační studium koordinátora ICT a metodika primární prevence je prioritou z hlediska dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

2.5. Spolupráce s rodiči

Školská rada byla zřízena 1.1. 2006

Počet členů školské rady: 6

Členové školské rady: - 2 volení zástupci z řad pedagogických pracovníků
- 2 volení zástupci z řad zákonných zástupců
- 2 zástupci zřizovatele

2.6. Spolupráce s jinými subjekty

V rámci školních aktivit škola spolupracuje mimo jiné i s těmito subjekty:

- Pedagogicko-psychologickou poradnou	- Úřadem práce
- OSPOD	- Městskou policií
- Policií ČR	- Hasičským záchranným sborem
- Městskou knihovnou	

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření

Náš ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života naší školy.

Nesnažíme se o převratné změny, navazujeme na tradice české školy. Naším cílem je, aby děti z naší školy odcházely připravené do dalšího života a uměly se v něm orientovat, aby žáky i pedagogy bavilo chodit do školy a aby žáci po odchodu z naší školy byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání. Uvědomujeme si, že toto bude možné pouze v případě, že budeme vytvářet příjemné prostředí, ve kterém se děti budou cítit bezpečně, prostředí, ve kterém se budou všichni vzájemně respektovat a chovat podle jasných, předem daných pravidel. Vztahy mezi učiteli, žáky a rodiči by měly fungovat na partnerské úrovni. Každé dítě by mělo pracovat podle svého tempa, ale zároveň se snažit dosahovat svého osobního maxima.

Škola by měla žáka nejen vzdělávat, ale i vychovávat.

Chceme, aby žáci věděli, že škola jim dává možnost získání kvalitního základního vzdělání, orientovaného na životní praxi a na další studium, že priority vzdělávání a profilace školy jsou ve shodě s jejich potřebami a zájmy, že je připravuje skutečně pro život.

Orientujeme se na :

- Pravidla komunikace a spolupráce, vzájemné respektování
- Zodpovědnost za výsledky
- Propojenost poznatků
- Výsledky na individuální úrovni
- Podporu psychického a fyzického zdraví

3.2. Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávací program se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. Všestranně a účinně komunikovat.
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
9. Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Cílem školního vzdělávacího programu je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání;
- zvládli základy všestranné komunikace;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

3.3. Výchovně vzdělávací strategie

V učení vedeme žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učíme je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní činnosti. V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu.

Pro žáky je vždy při probírání nové látky nejdůležitější vytvořit si prostřednictvím činností představu o jevech, kterým chceme učit, a naučit se tyto jevy vnímat. Průběžně musíme žáky nechat o pozorovaných jevech hovořit, a tím se u nich postupně vytváří jejich věku přiměřený odborný slovník. Až po dokonalém zvládnutí prvních dvou kroků všemi žáky přichází na řadu automatizace – procvičování učiva činnostními i klasickými formami.

Další důležitou metodou učení je individualizace, tzn. dát každému žákovi možnost, aby daný úkol nebo problém řešil vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. Tato metoda napomůže učiteli dobře poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo, zvláště když učitel dovede využívat individualizaci pro zpětnou vazbu. Tato metoda vede také k tomu, že si žáci uvědomí, co se vlastně učí a co z toho už umí.

Významnou roli při této práci má zdůvodňování zvoleného řešení, tedy odpovědi na otázku, proč jsem řešení provedl právě tak. Žáka tím vedeme k přemýšlení o své práci, k jejímu srovnávání s prací spolužáků, k uvědomění si dalších možností řešení. Tato činnost přispívá značnou mírou k rozumovému vývoji žáka. Velkým kladem, který činnostní metody přinášejí do výuky, je chuť a radost, s jakou děti pracují.

K základním pracovním metodám učení patří metody aktivizující, zejména metoda situační, problémová, metody názorně demonstrační, metody slovní, zejména dialogické, metody samostatné práce, tvořivá práce s učebnicemi, pracovními sešity a didaktickými pomůckami a hrami.

Vyučovací metody jsou dány přirozeným vývojem žáků. Volíme takové metody, aby se v každém předmětu rozvíjel zájem žáků, aby dosahovali co nejlepších výsledků bez přetěžování a přepínání jejich sil.

Menší nadání nebo částečná neznalost v některé oblasti by neměly být překážkou rozvoje žáka v jiných oblastech. Aby toho mohlo být dosaženo, zaměřujeme se na využívání mezipředmětových vztahů. To znamená, že učíme žáky užívat všech vědomostí a dovedností kterým se naučili, při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém životě.

Při osvojování nového učiva dbáme vždy na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších.

Rozvoj inteligence žáka je podporován tím, že je mu umožněno samostatně se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti, učit se řešit problémy. Vedeme ho přitom k samostatnému pozorování, srovnávání, rozboru pozorovaného jevu, k vlastnímu uvažování, kladení otázek, ke komunikaci. Činnosti organizujeme tak, aby žáci byli často v situacích, které je nutí o práci přemýšlet.

Pracovní postup k dosažení určitého učební cíle se řídí nejen povahou probíraného učiva, ale též charakterem vývojového období žáků.

Každý má mít prostor na individuální projev a názor, prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Připravujeme pro žáky podmínky, ve kterých by cítili jistotu, bezpečí, sebedůvěru, sounáležitost, ve kterých by se mohli seberealizovat. V průběhu vyučování dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Uvědomujeme si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště počáteční, mají nepříznivý vliv na vztah žáků ke škole i k dalšímu učení.

Náš školní vzdělávací program navazuje svým pojetím na tradice české činné školy. V popředí záměrů a cílů školního vzdělávacího programu je rozvoj tvořivosti žáků. Důležitým předpokladem pro rozvoj tvořivosti je motivovat žáky tak, aby měli radost z pochopení probíraného učiva. Přitom je třeba respektovat jejich individuální vlohy.

Aby žáci byli schopni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je třeba podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost, pozitivní sebehodnocení. Učitelé se pro žáky stanou partnery a poradci, pomocníky na cestě za samoobjevováním, stanou se jejich oporou.

Dalším principem je ta skutečnost, že žák je stále podněcován k produkování myšlenek, nápadů, kladení otázek, odpovídání. Často se tak děje při učení, ať už s pomůckami, nebo na základě úloh ze života.

Důraz je kladen na využívání poznatků v rámci smysluplných celků, na individuální porozumění a nepřetěžování žáků. Každá činnost, která žáka zapojuje do vyučovacího procesu, která mobilizuje jeho síly, je tou nejlepší metodou získávání nových zkušeností. Vícesmyslovým zapojením žáků do vyučování je podněcována jejich aktivita, posiluje se v nich sebedůvěra, která je vede k soustředěné práci.

Zdůrazňujeme individualizované a kolektivní učení. Individualizovaným učením rozumíme kteroukoliv formu vyučování, při níž rychlost, kterou žák postupuje při osvojování vědomostí, závisí jen na jeho schopnostech a na jeho práci (činnostech). Vzdělávací program uplatňuje též výuku kolektivní, činnostní učení do tohoto způsobu práce však často vnáší individualizaci. Učitel má možnost individuálně sledovat žáky, neboť při manipulaci s věcmi se zobrazuje mysl žáků přímo před každým z nich. Může tak přizpůsobit postup výuky pozorované individuální práci žáků. Vede žáky k hovoru o pozorovaném jevu (problému), tím se mnohé objasní i ostatním spolužákům. Velký význam má také to, že nikdo není izolován. Vzájemná nápodoba činností a vyjadřování mezi žáky zefektivňuje vyučování. Vlastní činnosti zařazujeme do výuky krátce a často v různých formách, aby upoutaly pozornost všech žáků, vedly dříve či později k znovuobjevení poznatku, k pochopení učiva a jeho dobrému zvládnutí. Předchází se tak bezduchému memorování látky naučené z paměti bez porozumění. Kolektivní individualizovaná výuka s využitím činností žáků a zpětné vazby přináší do vyučovacích hodin přirozenou potřebu diferenciací a skupinové práce. Při hovoru o pozorovaném jevu jsou kladeny otázky nejen učitelem, ale i žáky navzájem.

Strategie vedoucí k rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- Učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- Učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- Učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace
- Učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- Učitel ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění
- Učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- Učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- Učitel vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků
- Učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu)
- Učitel umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle
- Učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

2. Kompetence k řešení problémů:

- Učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- Učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly či úlohy rozvíjející tvořivost
- Učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- Učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- Učitel žáky vybízí, aby kladli otázky (k věci)
- Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k řešením a závěrům žáci sami
- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- Učitel umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- Učitel umožňuje reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle
- Učitel formuluje cíl činnosti (úkolu)

3. Kompetence komunikativní:

- Učitel žáky vybízí , aby kladli otázky (k věci)
- Učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- Učitel vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- Učitel umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle
- Učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- Učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- Učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- Učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- Učitel v učí každému žákovi projevuje očekávání úspěchu

4. Kompetence sociální a personální

- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- Učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

- Učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- Učitel vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěch
- Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- Učitel žáky vybízí, aby kladli otázky (k věci)
- Učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky

5. Kompetence občanské:

- Učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků
- Učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- Učitel vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu
- Učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- Učitel ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění
- Učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

6. Kompetence pracovní:

- Učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- Učitel umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji
- Učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- Učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- Učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- Učitel vede žáky k plánování úkolů a postup
- Učitel vede žáky prezentovat výsledky jejich práce
- Učitel umožňuje diferencovat výkony podle individuálních schopností žáků
- Učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

3.4. Klíčové kompetence na úrovni školy:

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.**

Jednotlivé kompetence jsou rozklíčeny na úrovni I. a II. stupně v učebních osnovách.

3.5. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tento žák má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory výchovného poradce s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje dle potřeby schůzky se zák. zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě žáka s přiznaným podpůrným opatřením (spočívajícím v úpravě očekávaných výstupů v ŠVP ZV), tedy žáka s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP ZV. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště, případně školského poradenského zařízení. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou integrováni do běžných tříd, výuka však probíhá diferencovaně s individuálním přístupem podle jejich schopností, nadání a zájmů. Za zajištění vzdělávání těchto žáků odpovídá výchovný poradce, speciální pedagog, třídní učitelé a vyučující jednotlivých předmětů, kterých se bezprostředně týká zabezpečení této výuky.

Chceme umožnit všem žákům kvalitní výuku, při které si každý najde svoji cestu za vzděláním. Všichni učitelé jsou kompetentní pomoci žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál a podporovat jejich sociální integraci, včetně studijního a pracovního uplatnění. Škola umožňuje částečně bezbariérový přístup pro žáky 1.stupně i 2. stupně.

3.6. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zák. zástupci žáka mimořádně nadaného.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

3.7. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata jsou integrována do jednotlivých vyučovacích předmětů a zároveň jsou rozvíjena v projektových dnech a aktivitách školy.

3.7.1. Osobnostní a sociální výchova (dále OSV)

3.7.1.1. Charakteristika OSV

OSV reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Zaměřuje se na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace.

Pokud chceme realizovat 4 metodické principy OSV, musí být OSV vždy cílevědomá, praktická, provázející a zosobňující.

3.7.1.2. TABULKA- OSV

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	PRV/INT	PRV/INT	PRV/INT			VV/INT D/INT			
Sebepoznání a sebepojetí	TV/INT	PRV/INT				VV/INT			
Seberegulace a sebeorganizace		PRV/INT					VV/INT VKZ/INT		
Psychohygiena		PRV/INT					VKZ/INT		
Kreativita	VV/INT	VV/INT	VV/INT	VV/INT	VV/INT	VV/INT	VV/INT		
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	PRV/INT					VV/INT			
Mezilidské vztahy	PRV/INT			ČJ- ČT/INT		VKZ/INT			
Komunikace	ČJ/INT	ČJ-ČT/INT, ČJ-SL/INT				ČJ/INT			
Kooperace a kompetice			TV/INT	VV/INT	VV/INT	VKZ/INT			
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		PRV/INT				OV/INT			
Hodnoty, postoje, praktická etika		PRV/INT				OV/INT			

3.7.2. Výchova demokratického občana (dále VDO)

3.7.2.1. Charakteristika VDO

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti, která vyjadřuje způsobilost orientovat se v problémech a konfliktech demokratické a pluralitní společnosti.

Rozvíjí dovednosti potřebné pro plnohodnotný občanský život a aktivní postoj k životu ve společnosti.

3.7.2.2. Tabulka VDO

Tematický okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Prv/Int					Ov/Int			
Občan, občanská společnost a stát				VL/Int			Ov/Int	Ov/Int	D/Int
Forma participace občanů v politickém životě				VL/Int			Ov/Int		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL/INT	VL/Int	OV/INT			D/INT

3.7.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (dále VMEGS)

3.7.3.1. Charakteristika VMEGS

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech má vést žáka k vytvoření představ o Evropě jako prostředí sdíleného různými národy, k chápání identity jednotlivce i vlastního národa v rámci Evropy. Má pomoci žákům vidět a chápat historické a kulturní souvislosti ve vývoji Evropy.

Je přitom třeba vycházet nejen z vymezení geografického, ale i kulturně-historického, vždy však s vědomím souvislostí času, prostoru a kultury. Prohlubuje tak porozumění událostem, které mají vliv na vývoj Evropy a světa a pomáhá odstraňovat předsudky výchovou k toleranci odlišností. Žáci by měli získat povědomí o evropské sounáležitosti i o našem národním přínosu evropské civilizaci.

3.7.3.2. Tabulka VMEGS

Tematický okruh	1.stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Prv/int.		Čj/int.		VL/int. Čj/int.	ČJ/int OV/int.			
Objevujeme Evropu a svět					VL/int. Aj/int.				D/int.
Jsme Evropané				VL/int.	ČJ/int.	D/int. OV/int.		Z/int. OV/int.	

3.7.4. Multikulturní výchova (dále MKV)

3.7.4.1. Charakteristika MKV

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami.

MKV zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

MKV se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou.

MKV prolíná vzdělávacími oblastmi Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis.

3.7.4.2. Tabulka MKV

Tematický okruh	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	PRV/INT			VL/INT	VL/INT	ČJ/INT		OV/INT	OV/INT Z, D/INT
Lidské vztahy	TV/INT	ČJ/INT PRV/INT	ČJ-Sloh INT	ČJ/INT	ČJ/INT VL/INT	OV/INT TV/INT		OV/INT	
Etnický původ					VL/INT	Z/INT	Z/INT	Z/INT PŘ/INT	D/INT
Multi-kulturalita					VV/INT AJ/INT VL/INT			ČJ/INT NJ/INT	
Princip soc. smíru a solidarity				VL/INT				OV/INT	OV/INT

3.7.5. Environmentální výchova (dále jen ENVIRON)

3.7.5.1. Charakteristika ENVIRON

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Rozvíjí osobnost žáka jak po stránce racionální, tak po stránce emocionální a volně aktivní.

Průřezové téma Environmentální výchova je plněno integrací tematických okruhů do vyučovacích předmětů a doplňováno projektovými aktivitami – viz. Školní program EVVO.

3.7.5.2. Tabulka ENVIRON

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	PRV/INT	PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT	PŘ/INT	Z/INT			PŘ/INT
Základní podmínky života		PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT		Z/INT		CH/INT F/INT	Z/INT F/INT PŘ/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT	PŘ/INT	OV/INT		OV/INT CH/INT Z/INT VV/INT	Z/INT PŘ/INT F/INT
Vztah člověka k prostředí	PRV/INT		PRV/INT	PŘ/INT	PŘ/INT	VKZ/INT		Z/INT	PŘ/INT Z/INT

3.7.6. Mediální výchova (MEDIAL)

3.7.6.1. Charakteristika MEDIAL

Bez médií si už dnes náš život ani nedokážeme představit. Provázejí nás na každém kroku. Proto je velmi důležité umět se v mediálním světě orientovat a učit se z něj čerpat podstatné a pro nás významné informace a vědomosti již od mladšího školního věku.

Mediální výchova má žákům zprostředkovat poznatky o fungování a společenské roli médií a rozvíjet dovednosti, které podporují nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace.

Mediální výchova vybavuje žáka základní úrovni mediální gramotnosti (osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií, schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost, důležitost a vyhodnotit jejich komunikační záměry).

Žák podle svých schopností zpracovává, vyhodnocuje a využívá podněty, které přicházejí z okolního světa. Uvědomuje si vliv médií na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a vliv na kvalitu života vůbec.

Žák se orientuje a je schopen volit odpovídající médium jako prostředek pro naplnění nejruznějších potřeb.

Žáci si postupně budují kritický odstup od médií, rozlišují kvalitu jednotlivých mediálních sdělení, nestávají se pasivními konzumenty médií, vybírají z široké nabídky mediálních produktů jen ty kvalitní, významně tak omezí sledování médií a věnují svůj volný čas smysluplnějším aktivitám.

3.7.6.2. Tabulka MEDIAL

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení					Čj/INT	Čj/INT	Čj/INT Aj/INT		Čj/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj/INT Vv/INT	Čj/INT Vv/INT				Čj/INT			
Stavba mediálních sdělení				VI/INT Př/INT Čj/INT	Čj/INT VI/INT Př/INT	Čj/INT			
Fungování a vliv médií ve společnosti			Čj/INT				Ov/INT		
Tvorba mediálních sdělení					Inf/INT			Inf/INT	Inf/INT
Práce v realizačním týmu				VV/INT	VV/INT	Ov/INT	Vv/INT	Vv/INT	
Vnímání autora mediálního sdělení				Čj/INT VI/INT Př/INT				Čj/INT	

3.6.5.3 Realizace

Realizace průřezového tématu probíhá integrací tematických okruhů do vyučovacích předmětů i v rámci školních a mimoškolních aktivit, projektů a soutěží (školní časopis, prezentace školy v médiích atd.

4. Učební plán 1. stupeň

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

Využití disponibilní časové dotace:

a) klasické třídy - k posílení hodinové dotace povinných předmětů:

JČ - 1. roč., 3. roč., 4. roč / 1hod., 2. roč./ 2hod.,

AJ - 1. roč., 2. roč./ 1hod.,

M - 2. roč., 3. roč., 4. roč., 5. roč./1hod.,

PŘ - 5. roč/ 1hod,

VL - 5. roč/ 1hod,

Prv - 3. roč./ 1hod.

b) sportovní třídy - k posílení hodinové dotace tělesné výchovy ve všech ročnících a částečně k posílení výuky ostatních předmětů:

TV - 1. - 5. roč./ 1hod.

M - 2. - 5. roč./ 1hod.,

AJ - 1. - 2. roč./ 1hod.,

Čj - 2. roč./ 1 hod.,

Prv - 3. roč./ 1hod.,

VL - 5. roč/ 1hod.

Učební plán, 1. stupeň, klasická třída

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	Ročník						
		1.	2.	3.	4.	5.	Celkem předměty	Z toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8+1	7+2	7+1	6+1	7	40	5
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	-
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	-	-	15	1
	Přírodověda	-	-	-	2	1+1		1
	Vlastivěda	-	-	-	2	1+1		1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1		-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná časová dotace		21	22	25	25	25	118	-
z toho disponibilní časová dotace		2	4	3	2	3	14	14

Učební plán, 1. stupeň, sportovní třída

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	Ročník						
		1.	2.	3.	4.	5.	Celkem předměty	Z toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	7+1	7	6	7	36	1
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	-
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	-	-	14	1
	Přírodověda	-	-	-	2	1		-
	Vlastivěda	-	-	-	2	1+1		1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1		-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	15	5
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná časová dotace		21	22	25	25	25	118	-
z toho disponibilní časová dotace		2	4	3	2	3	14	14

5. Učební osnovy 1. stupeň ZŠ

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se na 1. stupni realizuje v oborech Český jazyk a Cizí jazyk.

5.1.1 Český jazyk

5.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět je vyučován na 1. stupni samostatně. V 1. ročníku má časovou dotaci 9 hodin týdně. Ve 2. ročníku je časová dotace 9 a ve 3. ročníku je časová dotace 8 hodin týdně. Ve 4. a 5. ročníku činí časová dotace 7 hodin týdně (tato časová dotace byla navýšena z disponibilních hodin v 1., 3., a 4. ročníku v počtu 1 hodiny týdně, ve 2. ročníku v počtu 2 hodiny týdně).

V českém jazyce by měly být žákům v 1. a 2. období školní docházky dány základní schopnosti, dovednosti a znalosti v oblastech komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy

Výuka probíhá především v kmenových třídách. Pracujeme tak, aby si žáci rozvíjeli potřebné poznatky, dovednosti a požadované kompetence zejména prostřednictvím individuálních nebo skupinových prací. Vyjadřování žáků průběžně citlivě upřesňujeme a pomáháme jim vytvořit základy odborného jazykového slovníku, který je potřebný k dalšímu používání znalostí z oboru českého jazyka a literatury. Žáky vedeme tak, aby chápali smysl učení se českému jazyku.

Průřezová témata:

OSV: Komunikace - 1. a 2. ročník; Mezilidské vztahy - 3. ročník

VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - 3. ročník; Jsme Evropané - 5. ročník

MKV: Lidské vztahy - 2. - 5. ročník

MEDIAL: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - 1. a 2. ročník; Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - 5. ročník; Stavba mediálních sdělení - 4. a 5. ročník; Fungování a vliv médií ve společnosti - 3. ročník; Vnímání autora mediálního sdělení - 4. ročník

5.1.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Pro postupné rozvíjení této kompetence u žáků je při výuce českého jazyka třeba:

- aby mohli žáci kombinovat informace z různých zdrojů (učebnice, slovníky, různé tabulky)
- utvářet příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu prací ve skupinách

Kompetence k řešení problému:

Pro rozvíjení této kompetence je u žáků třeba:

- umožnit žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení (odborné publikace, slovníky, pravidla, encyklopedie, tabulky)

Kompetence komunikativní:

Pro rozvíjení této kompetence je v hodinách českého jazyka a literatury třeba:

- aby učitel vybízel žáky ke kladení věcných otázek
- žáci si po přečtení literární ukázky vzájemně sdělují své pocity a názory

Kompetence sociální a personální:

Pro rozvíjení této kompetence je v hodinách českého jazyka a literatury třeba, aby:

- učitel zadával úkoly, při kterých žáci spolupracují – skupinová práce
- po přečtení úryvku v literární výchově umožní učitel žákům sdělovat si své pocity
- učitel umožňoval diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu český jazyk se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel

Kompetence pracovní:

Tato kompetence se rozvíjí v českém jazyce tím, že se zaměřujeme na to, aby žáci:

- samostatně připravovali různé pomůcky pro český jazyk a literaturu

5.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

1. Komunikační a slohová výchova (tabulka č.1, list 1-11)
2. Jazyková výchova (tabulka č.1, list 12 - 19)
3. Literární výchova (tabulka č.1, list 20 -23)

5.1.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 1.– 2. období:

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

1. Komunikační a slohová výchova (tabulka č.2, list 1 – 5)
2. Jazyková výchova (tabulka č.2, list 6 – 12)
3. Literární výchova (tabulka č.2, list 13 – 15)

5.1.2. Anglický jazyk

5.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk vyučujeme od 1. - 5. ročníku jako samostatný předmět, a to v 1. a 2. ročníku 1 hodinu týdně, ve 3., 4. a 5. ročníku 3 hodiny týdně.

Charakter výuky je činnostní. Je rozdělen na dvě vzdělávací období:

1. období 1. - 3. ročník a 2. období 4. - 5. ročník.

Vyučovací předmět anglický jazyk obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cílem vyučovacího předmětu je pomoci žákům osvojit si tento cizí jazyk na úrovni A1, která vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahovou náplní anglického jazyka je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání.

Výuka anglické jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. V tomto období je nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k jazyku. V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení. Výuka jazyka vychází z jeho praktického využití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmu dětí tohoto věku.

Při činnostním vyučování anglického jazyka. ve 2. období vyučujeme komunikační dovednosti na základním stupni evropského standardu pro úroveň A1. Pro tuto úroveň se zaměřujeme především na nácvik rozhovorů. Pomocí didaktických her procvičujeme se žáky nejen slovní zásobu, ale i mluvnici, která začíná být od 4. třídy pro většinu žáků náročná. Dbáme na čtení jednoduchých textů s porozuměním. Žáky vedeme k tomu, aby postupně dokázali o textu hovořit, tvořit jednoduché otázky podle textu, odpovídat si navzájem, jednoduše text reprodukovat. Pokud je to možné, věty z textu obměňovat, využívat osvojenou slovní zásobu.

V oblasti psaní se soustředíme na dovednosti požadované evropským standardem: napsat jednoduchý pozdrav, přání k svátkům, vyplnit jednoduchý formulář, napsat o sobě krátký dopis.

Výuka anglického jazyka probíhá nejčastěji v kmenové učebně třídy, k dispozici je rovněž jazyková učebna a učebna informatiky. V početnějších třídách se žáci ve výuce anglického jazyka dělí na 2 skupiny. Ve vyučovacím předmětu se používají nejrůznější formy a metody práce (výkladová hodina propojená s konverzací, zpěvem a využitím audio nahrávek s projevy rodilých mluvčích, projektová vyučovací hodina, forma didaktických her a v neposlední řadě různé metody práce na internetu).

Průřezová témata:

VMEGS: Objevujeme Evropu a svět - 5. ročník

MKV: Multikulturalita - 5. ročník

5.1.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

Pro postupné rozvíjení této kompetence u žáků je třeba:

- systematicky používat naučené jazykové prostředky
- vést žáky k třídění a vyhledávání informací
- vytvářet příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadávat úkoly, při kterých žáci spolupracují

- zadávat úlohy rozvíjející tvořivost
- pracovat s chybou u žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu k správnému řešení

Kompetence k řešení problémů:

Pro postupné rozvíjení této kompetence je třeba u žáků:

- volit vhodné postupy řešení analýzou dosavadních znalostí
- zadávat úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní:

Pro rozvíjení této kompetence jsou v anglickém jazyce ideální podmínky, neboť činnostní učení preferuje hlavně komunikaci v jazyku. Vedeme žáky:

- k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem i písmem
- k poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- k porozumění a práci s danými texty
- ke spolupráci s ostatními

Kompetence personální a sociální:

V anglickém jazyce vedeme žáky:

- k zapojení se do skupin a práci ve dvojicích
- ke zdvořilosti, respektu a toleranci k druhým
- k efektivní spolupráci
- k pozitivnímu náhledu na sebe sama

Kompetence občanské:

Pro rozvoj této kompetence vedeme žáky:

- k respektování tradic, kulturních hodnot
- k zdravému životnímu stylu, pohybu
- umožňujeme žákům sdělovat si navzájem své pocity a názory

Kompetence pracovní:

Pro rozvoj této kompetence vedeme žáky:

- k plnění svých povinností
- k dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- k důslednému dodržování pravidel

5.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období

- Řečové dovednosti (tabulka č. 3, list 1 – 6)

5.1.2.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

- Poslech s porozuměním (tabulka č. 4, list 1 – 3)
- Mluvení (tabulka č. 4, list 4 – 6)
- Čtení s porozuměním (tabulka č. 4, list 7 - 8)
- Psaní (tabulka č. 4, list 9)

5.2. Matematika a její aplikace

Předmět směřuje k získání dovedností a vědomostí potřebných v praktickém životě, k porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Prolíná všemi předměty a je realizován aktivními metodami výuky, které slouží pro vytváření klíčových kompetencí a k dosažení očekávaných výstupů. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

5.2.1 Matematika

5.2.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika je vyučován na 1. stupni jako samostatný předmět. V 1. ročníku má časovou dotaci 4 hodiny týdně, ve 2., 3., 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně, (tato časová dotace byla navýšena z disponibilních hodin ve 2., 3., 4. a 5. ročníku v počtu 1 hodiny týdně).

Vzdělávací obsah je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

Čísla a početní operace - osvojení aritmetických operací ve třech složkách:

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Výuka je realizována především v kmenových třídách. Ve vyučování využíváme skupinové formy výuky, práci frontální i práci s využitím technických pomůcek (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a demonstračních pomůcek, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání, případně v rýsovacích technikách.

Průřezová témata - v tomto předmětu nejsou realizována

5.2.1.2. Vzdelávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

K rozvíjení této kompetence u žáků je třeba:

- dát žákům k učivu vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě

Kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí obrázků

Kompetence komunikativní

K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky hovořit o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem
- hovořit o postupu ve složitější početní úloze, zkusit druhým poradit s řešením.

Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích, což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Dbáme na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali

Kompetence občanská

Žáci cítí sounáležitost s třídním kolektivem, neboť vzájemně komunikují, dotazují se navzájem, vyprávějí si různé zkušenosti. Tento ráz výuky vede žáky:

- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností.

Kompetence pracovní

Tato kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjí i v matematice.

Zaměřujeme se na:

- udržování pořádku na pracovním místě, systému ukládání pomůcek

5.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

1. Číslo a početní operace (tabulka č. 5, list 1 – 5)
2. Závislosti, vztahy a práce s daty (tabulka č. 5, list 6 – 8)
3. Geometrie v rovině a prostoru (tabulka č. 5, list 9 – 11)

5.2.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

1. Číslo a početní operace (tabulka č. 6, list 1 – 8)
2. Závislosti, vztahy a práce s daty (tabulka č. 6, list 9 – 10)
3. Geometrie v rovině a prostoru (tabulka č. 6, list 11 – 15)
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy (tabulka č. 6, list 16)

5.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast ICT umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti-získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

5.3.1. Informatika

5.3.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci v 5. ročníku získají základy práce na PC. Žáci jsou vedeni k praktickému a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textem a grafikou.

Vyučovací předmět informatika je vyučován ve 5. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Jsme si vědomi důležitosti získání ICT gramotnosti našimi žáky. Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Průřezová témata: MEDIAL: Tvorba mediálních sdělení 5. ročník

5.3.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat

Kompetence komunikativní

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kolegiální radě či pomoci
- učí se pracovat v týmu

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s ochranou osobních údajů
- chrání si své heslo

Kompetence pracovní

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Základy práce s počítačem (tabulka č. 7, list 1 – 3)
- Vyhledávání informací a komunikace (tabulka č. 7, list 4 – 6)
- Zpracování a využití informací (tabulka č. 7, list 7)

5.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Uplatňuje pohled do historie i současnost a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací oblast se vyučuje v 1. – 3. ročníku v předmětu Prvouka a to 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku a 3 hodiny ve 3. ročníku (1 hodina je brána z disponibilní časové dotace).

Ve 4. – 5. ročníku je vzdělávací oblast rozdělena dle tematických okruhů na:

Vlastivědu – 4. ročník 2. hodiny týdně a 5. ročník 2. hodiny týdně z toho 1. hodina je brána z disponibilní časové dotace.

Přírodovědu – 4. ročník 2. hodiny týdně a 5. ročník 2. hodiny týdně z toho 1. hodina je brána z disponibilní časové dotace.

5.4.1. Prvouka

5.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět prvouka žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Námety spojuje do jednoduchého systému základních poznatků, vztahů a způsobností, otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu.

Pomáhá žákům formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé stvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí.

Vyučování se zaměřuje na to, aby si žáci osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm, chápat ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují. Osvojili si potřebné vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, o rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví. Pomáhá jim osvojit si základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti i pro odpočinek. Vede k chápání významu spolupráce, pomoci i odpovědnosti.

Vyučovací předmět prvouka je vyučován jako samostatný předmět. V 1. – 3. ročníku má časovou dotaci 2 hodiny týdně. v 1. a 2. ročníku a 3 hodiny ve 3. ročníku, kde byla časová dotace navýšena z disponibilních hodin v počtu 1 hodiny týdně.

Výuka je realizována především v kmenových třídách, ale je zde prostor např. pro výuku v přírodě nebo v jiném tematicky vhodném prostředí (např. dopravní hřiště). Vyučování je vedeno různými formami výuky – frontální i skupinové, diferenciované podle úrovně schopností a dovedností. Využíváme jak demonstračních pomůcek a modelů, tak artefaktů ze skutečného světa, tak různých pokusů a pozorování, aby bylo vyučování názorné a komplexní, vztaheno ke každodennímu běžnému životu. Rozvíjí se dovednosti dedukce, vyvozování, práce s informacemi, ale i schopnost spolupráce či systematické práce.

Vzdělávací obsah je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

- Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas - orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody - poznání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, o první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Průřezová témata:

OSV: Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání - 1. – 3. ročník; Sebepoznání a sebepojetí - 2. ročník; Seberegulace a sebeorganizace - 2. ročník; Psychohygiena 2. ročník

- Sociální rozvoj: Poznávání lidí - 1. ročník; Mezilidské vztahy - 1. ročník

- Morální rozvoj: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - 2. ročník; Hodnoty, postoje, praktická etika - 2. ročník

VDO: Občanská společnost a škola - 1. ročník

VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - 1. ročník

MULTI: Kulturní difference - 1. ročník; Lidské vztahy - 2. ročník

ENVIRON: Ekosystémy - 1., 2., 3. ročník

- Základní podmínky života - 1., 2. ročník

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - 2., 3. ročník

- Vztah člověka k prostředí - 1., 3. ročník

5.4.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

K rozvíjení kompetence u žáků je třeba:

Kompetence k učení:

- Vytvářet příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- Zadávat úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence k řešení problémů:

- S chybou žáka pracovat jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- Klást otevřené otázky, zadávat problémové úkoly či úlohy rozvíjející tvořivost

Kompetence komunikativní:

- Umožňovat žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle

Kompetence sociální a personální

- Zadávat úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence občanské:

- Vést žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- Ve výuce reflektovat společenské a přírodní dění

Kompetence pracovní:

- Umožňovat žákům pracovat s materiály a zdroji
- Vyžadovat dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- Vést žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- Umožňovat žákům prezentovat výsledky jejich práce

5.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Místo, kde žijeme (tabulka č. 8, list 1 – 3)
- Lidé kolem nás (tabulka č. 8, list 4 – 5)
- Lidé a čas (tabulka č. 8, list 6 – 8)
- Rozmanitost přírody (tabulka č. 8, list 9 – 11)
- Člověk a jeho zdraví (tabulka č. 8, list 12 – 17)

5.4.2. Přírodověda

5.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět přírodověda obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jeho obsahem je naplnění vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v rámci 2. vzdělávacího období (4. a 5. ročník) a navazuje na učivo předmětu prvouka, realizovaného v 1. vzdělávacím období (1. - 3. ročník).

Vyučovací předmět přírodověda disponuje touto časovou dotací:

4., 5. ročník - 2 hod. týdně, klasická třída; sportovní třída 4. roč. 2 hod., 5. roč.- 1 hod. týdně.

Výuka přírodovědy probíhá většinou v kmenových třídách, dle učiva jsou vhodně zařazeny vycházky. V hodinách se často využívá skupinová práce.

Výuka předmětu směřuje k naplnění očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět za 2. vzdělávací období zvláště v oblasti následujících témat:

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Průřezová témata:

ENVIRON – Ekosystémy 4., 5. ročník; Základní podmínky života 4 ročník; Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4., 5. ročník; Vztah člověka k prostředí 4., 5. ročník

MEDIAL – Stavba mediálních sdělení 4., 5. ročník; Vnímání autora mediálních sdělení 4. ročník

5.4.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

5.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Lidé kolem nás (tabulka č. 9, list 1 – 3)
- Rozmanitost přírody (tabulka č. 9, list 4 – 10)
- Člověk a zdraví (tabulka č. 9, list 11 – 18)

5.4.3. Vlastivěda

5.4.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, navazuje na žákovské výstupy z předmětu prvouka v 1., 2. a 3. ročníku a je propojen s ostatními vyučovacími předměty, zejména s českým jazykem a literaturou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tvoří základ pro výuku předmětů dějepis, zeměpis a občanská výchova ve vyšších ročnících, je členěn do tří základních tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti regionu, vlasti, získávají informace o Evropě i jiných světadílech, orientují se v terénu, pracují s mapou.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás poznávají různé druhy lidské činnosti, jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak lidské činnosti ovlivňují vzhled okolní krajiny. Poznávají také, kulturu různých společností, seznamují se s právy a povinnostmi občanů našeho státu. Poznávají problémy doprovázející soužití lidí, společnost, svět.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a čase, vytváří si základní představy o historii, kultuře, kulturních památkách a to i v jiných evropských státech. Výuka probíhá převážně ve třídách, ale jsou zařazovány, vycházky, exkurze, návštěvy historických památek, kulturních a společenských akcí. Hodinová dotace vyučovacího předmětu je ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Průřezová témata:

VDO: Občan, občanská společnost a stát – 4. ročník; Forma participace občanů v politickém životě – 4. ročník; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 4., 5. ročník

VMEGS: Evropa a svět nás zajímá – 5. ročník; Objevujeme Evropu a svět – 5. ročník; Jsme Evropané – 4. ročník

MKV: Kulturní difference – 4., 5. ročník; Lidské vztahy – 5. ročník; Etnický původ – 5. ročník; Multikulturalita – 5. ročník; Princip sociálního smíru a solidarity – 4. ročník

MEDIAL: Stavba mediálních sdělení – 4., 5. ročník; Vnímání autora mediálního sdělení – 4. ročník

5.4.3.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- žáci se učí poznávat důležitá místa a významné budovy v obci
- žáci se učí pracovat s mapami a jejími značkami
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- žáci se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny

- žáci se učí používat časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů

Kompetence občanská

- učitel seznamuje žáky s některými významnými rodáky, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi v oblastech ČR
- žáci jsou vedeni projevům tolerance přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnávají minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů

5.4.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda – 2. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Místo, kde žijeme (tabulka č.10, list 1 – 6)
- Lidé a čas (tabulka č.10, list 7 – 12)
- Lidé kolem nás (tabulka č.10, list 13 – 14)

5.5. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění (jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky) a kulturu (jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence jako neoddělitelnou součást každodenního života -kultura chování, oblékání, cestování, práce).

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou s důrazem rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty hudební výchova a výtvarná výchova. Má své přesahy do dalších předmětů oblastí Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Jazyk a jazyková komunikace.

Tato vzdělávací oblast se vyučuje:

- Hudební výchova- 1 hodina týdně v 1. – 5. ročníku
- Výtvarná výchova v 1., 2. a 5. ročníku 1 hodina týdně, ve 3. a 4. ročníku 2 hodiny týdně

5.5.1. Výtvarná výchova

5.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Základním obsahem výtvarné výchovy na I. stupni je:

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Výuka je rozdělena na dvě vzdělávací období: 1. - 3. ročník 1. období, 4. - 5. ročník 2. období. Časová dotace v 1. - 3. ročníku 1 hodina týdně, ve 4. - 5. ročníku 2 hodiny týdně.

V 1. období směřuje výuka výtvarné výchovy k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, k porozumění základních pojmů, seznamování se základními zákonitostmi při používání výtvarných technik. Výtvarná výchova je v tomto období především prostředkem k vyjadřování myšlenek.

Ve 2. vzdělávacím období se navíc žáci seznamují s dalšími výtvarnými nástroji a různými materiály, postupně jsou vedeni k větší samostatnosti při rozmístění kresby se zřetelem na námět, velikost a tvar plochy, pěstuje se u nich smysl pro prostorovou dispozici.

Výtvarná výchova je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty. Výuka probíhá většinou v klasické třídě, občas je možno malovat i v přírodě.

Průřezová témata:

OSV: Kreativita - 1. - 5. ročník; Kooperace a kompetice – 4., 5. ročník

MULTI: Multikulturalita - 5. ročník

MEDIAL – Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality 1. a 2. ročník; Práce v realizačním týmu – 4., 5. ročník

5.5.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Pro postupné rozvíjení klíčových kompetencí ve výtvarné výchově vedeme žáky:

Kompetence k učení

- k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- k samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a k zaujmutí svého postoje k nim
- k využívání získaných poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- k respektování názorů jiných
- k pojmenovávání vizuálně obrazných elementů, k jejich porovnávání ke schopnosti ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření a k možnosti alternativního přístupu

Kompetence občanská

- k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- pomáháme jim vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence pracovní

- k samostatnému užívání vizuálně obrazné techniky
- k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- k umožňování prezentace výsledků jejich práce

5.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. období

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru výtvarná výchova je rozdělen do očekávaných výstupů pro 1. období, (tabulka 11, list 1 – 5).

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

5.5.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu –2. období

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru výtvarná výchova je rozdělen do očekávaných výstupů pro 2. Období, (tabulka 12, list 1 – 6)

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

5.5.2. Hudební výchova

5.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je realizován formou samostatného vyučovacího předmětu. Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje na 1. stupni základního vzdělávání ve všech ročnících, v časové dotaci 1 hodina týdně.

Cílem je rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění. Žákovy schopnosti a dovednosti jsou rozvíjeny prostřednictvím činnostního učení - vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Tyto činnosti vedou k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a prožívání a využívání jako prostředku komunikace. Prostřednictvím těchto činností se žáci seznamují s hudebními výrazovými prostředky a jazykem hudebních děl. Tyto získané zkušenosti pak mohou tvořivě uplatňovat při rozvoji individuálních hudebních dovedností (sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, pohybových, poslechových, tvořivých) při sólovém, skupinovém a sborovém zpěvu, při doprovodu zpěvního projevu, při tanci a pohybovém doprovodu hudby, jako prostředků pro sebevyjádření. Ve výsledku však přispívají ke komplexnímu rozvoji celkové osobnosti žáka.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm je zpěv, neboť zpívaná píseň nejlépe rozvíjí hudební dovednosti a návyky žáků. V 1. období je nejčastější formou zpěv jednohlasý. Nejvhodnější jsou písně lidové, dále dětmi oblíbené písně umělé, je však vhodné zařadit i některé písně místní či krajové. Současně s výcvikem pěveckým rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro intonaci a rytmus. Vnímání hudby se rozvíjí nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu skladeb. Při výuce hudební výchovy je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům a dbát na jejich další rozvoj.

V 2. období se výuka zaměřuje na manipulaci s hudebním materiálem. Těžištěm stále zůstává zpěv zaměřený na lidové písně i známé a oblíbené písně z mediálních prostředků. Do činností ve výuce je třeba zapojovat co nejvíce žáků individuálně podle jejich schopností. Hudbu je možno spojovat např. s poezií, výtvarným dílem, vlastním pohybovým projevem žáků, ale i vlastivědným či přírodovědným učivem.

Základní formou realizace je vyučovací hodina, kromě toho jsou realizovány různé akce, např. výchovné koncerty, hudební kroužky, návštěva divadelních představení, soutěže... Průřezová témata:

5.5.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- Učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků, sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků.

Kompetence komunikativní

- Učitel vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.
- Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok.

Kompetence sociální a personální

- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují.

Kompetence občanské

- Učitel ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění.

Kompetence pracovní

- Učitel umožňuje žákům pracovat s nástroji, zdroji a materiály.
- Učitel vede žáky ke správnému způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení.

5.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. období a 2. období

V etapě základního vzdělávání se hudební činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové stávají v rovině tvorby, vnímání a uvažování hlavními obsahovými obory působnosti.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

1. období, tabulka 13 (list 1 – 6)
2. období, tabulka 14 (list 1 – 6)

5.6. Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Žáci poznávají sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví a smysl zdravotní prevence. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. ročníku prostřednictvím Tělesné výchovy (samostatný předmět), Zdraví a výchova ke zdraví (není samostatný předmět). Hodinová dotace: 1.- 5. ročník 2 hodiny týdně. ve 2. a 3. ročníku je v jednom pololetí výuka tělesné výchovy realizovaná formou plavání.

5.6.1. Tělesná výchova

5.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu ...).

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je HRA a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce Tv, průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách Tv se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. vhodné rozvíčky, pohybové hry, taneční prvky.

Do celého prvního i druhého období výuky tělesné výchovy je zařazována zdravotní tělesná výchova. Je součástí hodin tělesné výchovy a rovněž součástí relaxačních chviliek ve vyučování. Zdravotní tělesné výchově je nutné věnovat značnou pozornost z důvodu správného vývoje a rozvoje dětského organismu. Úkoly zdravotní tělesné výchovy se neplní jen hodinách tělesné výchovy, ale uplatňují se i v ostatních vyučovacích předmětech.

Průřezová témata:

OSV: Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – 1. ročník; Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – 3. ročník

MKV: Lidské vztahy – 1. ročník

5.6.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- Učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- Vůči každému žákovi projevujeme očekávání úspěchu

Kompetence sociální a personální

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- Učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence občanské

- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky ke správným způsobům užití náradí, náčiní, vybavení

5.5.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Činnost ovlivňující zdraví (tabulka 15, list 1)
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností (tabulka 15, list 2 – 5)
- Činnosti podporující pohybové učení (tabulka 15, list 6 – 7)
- Zdravotní tělesná výchova (tabulka 15, list 8)

5.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Činnost ovlivňující zdraví (tabulka 16, list 1 – 2)
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností (tabulka 16, list 3)
- Činnosti podporující pohybové učení (tabulka 16, list 4 – 7)
- Zdravotní tělesná výchova (tabulka 16, list 8)

5.7. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

5.7.1. Pracovní činnosti

5.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí.

Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování ČJ, matematice a prvouce. Učí se poznatky o nich prakticky využívat. Obohacuje se řeč dětí a začínají se vytvářet základy technického myšlení.

V průběhu PČ v 1. – 3. ročníku jsou uváděny jen základní informace o materiálech, pomůckách a nářadí.

Pracovní činnosti ve 2. období patří svou podstatou k praktickému učení, žáci při nich uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce PČ se zaměřujeme na získávání praktických návyků.

Úkolem vyuč. předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. V rámci vyučování PČ budou mít žáci možnost poznávat různé materiály, opracovávat je, vyrábět určené předměty a připravovat pomůcky pro individuální činnost potřebné při výuce jiných předmětů.

Dobrá výuka PČ vede žáky k osvojování správných pracovních dovedností a návyků. Učí se také vytrvalosti, tvořivosti, je jim dána možnost realizovat vlastní nápady. Průřezová témata: Nejsou v předmětu pracovní činnosti realizována.

5.7.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence k řešení problémů:

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- učitel umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

Kompetence komunikativní:

- učitel vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- učitel vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu

Kompetence sociální a personální:

- učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- učitel vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu

Kompetence občanské:

- učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel

Kompetence pracovní:

- učitel umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji
- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

5.7.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 1. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Práce s drobným materiálem (tabulka č. 19, list 1 – 2)
- Konstrukční činnosti (tabulka č. 19, list 3)
- Pěstitelské práce (tabulka č. 19, list 4 – 5)
- Příprava pokrmů (tabulka č. 19, list 6. – 7)

5.7.1.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 2. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Práce s drobným materiálem (tabulka č.20, list 1- 4)
- Konstrukční činnost (tabulka č. 20, list 5 – 7)
- Pěstitelské práce (tabulka č. 20, list 8 – 11)
- Příprava pokrmů (tabulka č. 20, list 12 -15)

6. Učební plán 2. stupeň

6.1. Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán pro 2. stupeň obsahuje dvě verze:

- běžné třídy
- sportovní třídy

Disponibilní časová dotace byla využita k posílení hodinové dotace:

a) povinných vyučovacích předmětů :

- běžné třídy v počtu 18 vyučovacích hodin celkem (od 6. do 9. ročníku)
- sportovní třídy v počtu 19 vyučovacích hodin celkem (od 6. do 9. ročníku)

b) volitelných předmětů

- běžné třídy v počtu 5 vyučovacích hodin celkem (od 6. do 9. ročníku)
- sportovní třídy v počtu 8 vyučovacích hodin celkem (od 6. do 9. ročníku)

U volitelných předmětů nejsou v učebním plánu konkrétní názvy předmětů, protože výčet nabízených a realizovaných volitelných předmětů se může lišit a každý rok měnit na základě zájmu žáků, počtu žáků v ročnících a provozních možností školy.

Z těchto důvodů je uváděna pouze časová dotace pro jednotlivé ročníky.

Nabízené volitelné předměty :

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování v jím zvolené oblasti.

Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé oblasti učebního plánu.

Běžné třídy:

- Seminář z matematiky
- Seminář z českého jazyka
- Seminář z přírodních věd
- Konverzace v anglickém jazyce
- Péče o domácnost
- Sportovní hry
- Informatika

Sportovní třídy:

- Sportovní hry

Učební plán 2. stupeň - sportovní třída:

Vzdělávací oblasti	Název předmětu		Hodinová dotace									
			6.		7.		8.		9.		celk em	
				dis		dis		dis		dis		dis
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	4		4		4		3	1	15	1
	Anglický jazyk	AJ	3		3		3		3		12	
	Německý jazyk	NJ			2		2		2		6	
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4		4		4	1	3	2	15	3
Inf. a komunikační technologie	Informatika	I	1								1	
Člověk a společnost	Dějepis	D	1		2		2		2		7	
	Občanská výchova	OV	1		1		1		1		4	
Člověk a příroda	Fyzika	F	1		1		2		2		6	
	Chemie	CH					2		2		4	
	Přírodopis	PŘ	2		2		1		1		6	
	Zeměpis	Z	1	1	1		1		2		5	1
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1		1		1		1		4	
	Výtvarná výchova	VV	2		2		1		1		6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VKZ	1		1						2	
	Tělesná výchova	TV	2	1	2	1	2	1	2	1	8	4
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1	1	1						2	1
	Volba povolání	VP						1				1
Volitelné předměty				2		2		2		2		8
Týdenní počet hodin			25	5	27	3	26	5	25	6	103	19
Týdenní počet celkem			30		30		31		31		122	

Učební plán 2. stupeň - klasická třída:

Vzdělávací oblasti	Název předmětu		Hodinová dotace									
			6.		7.		8.		9.		celk em	
				dis		dis		dis		dis		dis
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	4	1	4	1	4	1	3	2	15	5
	Anglický jazyk	AJ	3		3		3		3		12	
	Německý jazyk	NJ			2		2		2		6	
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	1	4	1	4	1	3	2	15	5
Informační a kom.technologie	Informatika	I	1								1	
Člověk a společnost	Dějepis	D	1		2		2		2		7	
	Občanská výchova	OV	1		1		1		1		4	
Člověk a příroda	Fyzika	F	1		1		2		2		6	
	Chemie	CH					2		2		4	
	Přírodopis	PŘ	2		2		1		1		6	
	Zeměpis	Z	1	1	1		1		2		5	1
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1		1		1		1		4	
	Výtvarná výchova	VV	2		2		1		1		6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VKZ	1		1						2	
	Tělesná výchova	TV	2		2		2		2		8	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1	1	1		1				3	1
	Volba povolání	VP						1				1
Volitelné předměty				1		1		1		2		5
Týdenní počet hodin			25	5	27	3	27	4	25	6	104	18
Celkový počet hodin			30		30		31		31		122	

7. Učební osnovy 2. stupeň

7.1. Jazyk a jazyková komunikace

Výuka jazyků na základní škole vytváří předpoklady pro zapojení žáků do vzájemné komunikace nejen uvnitř jednoho národa, ale v rámci Evropy a světa. Přípravuje žáky k praktickému užívání jazyka, k objevování a chápání skutečností, se kterými se mohou setkat.

7.1.1. Český jazyk

7.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

V každé hodině českého jazyka (mluvnice, literatura, sloh) si žák uvědomuje propojenost jazyka, stylistických prvků i prvků literatury. Je třeba věnovat pozornost nejen probranému tématu, ale také opakovat a zdokonalovat učivo probrané (jazykové rozbory, cvičení pravopisná, lexikální...). Učitel věnuje pozornost jevům základním, žáci využívají i jazykových příruček. Při samostatných pracích učitel přihlíží nejen ke znalostem, ale i zájmům žáků.

V literární výchově se žáci učí pozorně vnímat literární text, porozumět mu, postupně si osvojují i prvky základních literárních žánrů, pochopí jejich funkci.

Vyučovací předmět český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v kmenových učebnách, počítačové učebně a učebnách s interaktivní tabulí.

Časová dotace: Běžná třída v 6. – 9. ročníku 5 hodin týdně, z toho v 6. – 8. ročníku 1 hodina disponibilní, v 9. ročníku 2 hodiny disponibilní. Sportovní třída v 6. – 9. ročníku 4 hodiny týdně, z toho v 9. ročníku 1 hodina disponibilní.

Průřezová témata:

OSV: Sociální rozvoj, Komunikace – 6. ročník

VMEGS: Evropa a svět nás zajímá – 6. ročník

MKV: Kulturní diference – 6. ročník; Multikulturalita – 8. ročník

MEDIAL: Kritické vnímání mediálního sdělení – 6., 7., 9. ročník; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – 6. ročník; Stavba mediálních sdělení – 6. ročník;

Vnímání autora mediálního sdělení – 8. ročník

7.1.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

- věnujeme maximální pozornost čtení s porozuměním
- učíme žáky pracovat s různými texty
- předáváme informace, které žák potřebuje k dalšímu učení
- systematicky opakujeme a procvičujeme pomocí různých aktivit
- učíme žáky ověřovat si správné vědomosti v příručkách a slovnících

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme žákům problémové úkoly
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují, tvoří, řeší, vyvozují a vyslovují závěry
- dáváme možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení

Kompetence komunikativní:

- navazujeme ve třídě přátelskou atmosféru
- vedeme žáky ke správné a slušné komunikaci
- vedeme žáky k vyjadřování a obhajování svých názorů, ale i k přijímání názorů ostatních

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají a povzbuzují se
- zařazujeme metody dramatizace pro navozování a řešení různých situací doma, ve škole atd...

Kompetence občanské:

- zařazujeme do výuky učení pomocí napodobování, působení vzorů a příkladů
- vedeme žáky k reprezentaci třídy a školy – soutěže, olympiády, školní časopis

Kompetence pracovní:

- využíváme moderní informační technologie
- vyžadujeme dokončování každé práce v daném čase a nejvyšší kvalitě

7.1.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Učební plán vzdělávacího oboru je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Komunikační a slohová výchova (tabulka č.1, list 1 – 10)
- Jazyková výchova (tabulka č. 1, list 11 – 18)
- Literární výchova (tabulka č. 19 – 27)

7.1.2. Anglický jazyk

7.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

V anglickém jazyce se u žáků rozvíjí schopnost správně chápat a interpretovat slyšené i čtené, schopnost vést rozhovor, písemně formulovat nejběžnější typy sdělení na základě pravopisných pravidel. Žáci se seznamují i se základními poznatky dané jazykové oblasti, s jejími zvyky a sociálními konvencemi. Žáci si rozšiřují všeobecný kulturní obzor – vytvářejí si postoje k porozumění mezi národy, vzájemné toleranci a úctě ke kulturním hodnotám jiných národů

Cílem vyučovacího předmětu anglický jazyk je pomoci žákům osvojit si cizí jazyk na úrovni A 2, definované Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka.

Úroveň A2:

- Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají.
- Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.
- Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Anglický jazyk vyučujeme v 6. - 9. ročníku jako samostatný předmět, 3 hodiny týdně. V početnějších třídách se žáci pro výuku Aj dělí na 2 skupiny.

Výuka anglického jazyka probíhá nejčastěji v jazykové učebně, k dispozici je rovněž učebna s interaktivní tabulí a počítačová učebna.

Průřezová témata:

MEDIAL: Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – 7. ročník

7.1.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- Učitel žákům uvádí různé způsoby osvojování slovní zásoby či gramatických jevů a podněcuje žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení.
- Učitel vede žáky k využívání anglického jazyka v každodenním životě, při učení, cestování, sledování televizních pořadů v původním znění nebo při práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel uvádí žákům jednoduché problémové situace, se kterými se mohou v cizojazyčném prostředí setkat, a vede žáky k využití svých znalostí anglického jazyka při řešení těchto problémů.
- Učitel vybízí žáky k vyjadřování myšlenek opisem, chybí-li slovní zásoba.
- Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání zdrojů a materiálů, v nichž si mohou ověřit správnost vlastního projevu.

Kompetence komunikativní

- Učitel umožňuje žákům prezentaci jejich myšlenek a názorů, vedeme je k diskusi a k vzájemnému naslouchání.

- Učitel umožňuje žákům využívat dovednosti získané v anglickém jazyce k navazování kontaktů se zahraničními studenty prostřednictvím mezinárodních portálů.

Kompetence sociální a personální

- Učitel poskytuje žákům prostor ke spolupráci ve skupině a podporuje utváření příjemné atmosféry v týmu.
- Učitel vede žáky ke vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Učitel podporuje žáky, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, a podněcuje je ke vhodné argumentaci

Kompetence občanské

- Učitel seznamuje žáky se zvyky a tradicemi anglofonních zemí, s jejich odlišnostmi od tradic českých a vede je k respektování těchto odlišností.

Kompetence pracovní

- Učitel podněcuje žáky k práci s různorodými materiály a zdroji, samostatnému vyhledávání informací z různých oblastí a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními texty různého zaměření.
- Učitel vyžaduje důsledné dodržování stanovených pravidel a vede žáky k dokončování práce v předem dohodnuté kvalitě a termínu.

7.1.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

- Poslech s porozuměním (tabulka 02, list 1 – 2)
- Mluvení (tabulka 02, list 3 – 5)
- Čtení s porozuměním (tabulka 02, list 6 - 7)
- Psaní (tabulka 02, list 8 – 10)

7.1.3. Německý jazyk

7.1.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci postupně rozvíjí schopnost chápat a správně interpretovat jednoduché slyšené i čtené texty ve velmi mírném tempu a přiměřeně na ně reagují. Osvojují si základní schopnost vést rozhovor a formulovat své názory v nejběžnějších situacích každodenního života v mluvené i písemné formě s respektováním základních pravopisných pravidel. Žáci se seznamují se základními poznatky z realit zemí příslušné jazykové oblasti. Jsou vedeni k osvojení postupů efektivního studia cizích jazyků. Rozšiřují si všeobecný kulturní obzor vedoucí k vytváření postojů, vzájemné toleranci a respektu ke kulturním hodnotám jiných národů.

Cílem vyučovacího předmětu německý jazyk je pomoci žákům osvojit si cizí jazyk na úrovni A 1, definované Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky.

Úroveň A1:

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat.

Umí představit sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat.

Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Výuka německého jazyka probíhá na 2. stupni v 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně v jazykových třídách či ve třídách s interaktivní tabulí.

Průřezová témata:

MKV: Multikulturalita – 8. ročník

7.1.3.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka
- učíme žáky, aby pochopili důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka
- snažíme se, aby se žáci naučili opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- snažíme se o řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění německy vedenému rozhovoru a německy psaným jednoduchým textům
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Kompetence sociální a personální

- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- spolupracujeme v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získáváme představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnáváme je se zvyky našimi

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studiu

7.1.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 3. období

- Poslech s porozuměním (tabulka 03, list 1 – 3)
- Mluvení (tabulka 03, list 4 – 6)
- Čtení s porozuměním (tabulka 03, list 7 - 9)
- Psaní (tabulka 03, list 10 - 12)

7.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

7.2.1. Matematika

7.2.1.1. Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu matematika

- má časovou dotaci 4 – 5 hodin v ročníku týdně
- na základě mezinárodního výzkumu matematického a přírodovědného vzdělávání, **jenž přinesl alarmující pokles vědomostí a dovedností v matematice**, jsme navýšili hodinovou dotaci u nesportovních tříd na 5 hodin týdně
- výuka probíhá většinou v klasické třídě, někdy v učebnách informatiky a v učebnách vybavených interaktivní tabulí
- využíváme dostupné výukové programy a webové stránky zaměřené na matematiku
- důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- umožňujeme žákům individuální postup v osvojování pojmů, algoritmů, terminologií, symbolik a způsobů jejich užití
- předmět je podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků
- žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů)
- průřezová témata ve vzdělávacím předmětu matematika nejsou realizována

7.2.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- žáci si osvojují matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů.
- žáky vedeme k vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a umožňujeme jim volbu různých postupů při řešení matematických úloh

Kompetence k řešení problémů

- provádíme rozbor problému a plánu řešení slovních úloh, pracujeme i s chybami žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení, vedeme žáky k ověřování výsledků pomocí zkoušek a dosazením do zadání úloh
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých matematických soutěžích

Kompetence komunikativní

- snažíme se, aby žáci zdůvodňovali matematické postupy, vytvářeli hypotézy a vedeme je k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, učí se argumentovat a respektovat názory druhých

Kompetence občanská

- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- vedeme žáky, aby pomáhali s učivem slabším spolužákům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke kontrole při každém kroku postupu řešení úloh, k rozvíjení systematickosti, přesnosti a k ověřování výsledků
- vedeme žáky k zdokonalování grafického projevu, k efektivitě při organizaci práce, zároveň požadujeme dodržování dohodnuté kvality a termínů vypracovaných úloh

7.2.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Číslo a proměnná (tabulka č.4, list 1 – 9)
- Závislosti, vztahy a práce s daty (tabulka č.4, list 10 – 14)
- Geometrie v rovině a v prostoru (tabulka č.4, list 15 – 27)
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy (tabulka č.4, 28 – 29)

7.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

7.3.1. Informatika

7.3.1.1. Charakteristika vzdělávacího předmětu - Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu informatika

- předmět je vyučován jako samostatný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně v 6. ročníku
- výuka probíhá v učebnách informatiky a v učebnách vybavených interaktivní tabulí
- vzdělávání směřuje k počítačové gramotnosti, k osvojení základních pojmů a odborné terminologie
- důraz je kladen na rozvíjení a upevňování základních informačních a komunikačních dovedností
- zaměřujeme se na rychlé vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu, jež vede k možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky
- dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání
- řád učebny informatiky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné
- do předmětu je integrováno průřezové téma Mediální výchova, tematický okruh Tvorba mediálních sdělení – 8., 9. ročník

7.3.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací a k používání odborné terminologie používané v ICT

Kompetence k řešení problémů

- při zadávání úloh jsou žáci vedeni k nalezení a formulaci problému, zvolení postupu jeho řešení a vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- při elektronické komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s ochranou osobních údajů
- vedeme žáky k respektování autorských práv

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnosti a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou

7.3.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Vyhledávání informací a komunikace (tabulka č. 5, list 1)
- Zpracování a využití informací (tabulka č.5, list 2 – 6)

7.4. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství.

Přesahy dané vzdělávací oblastí se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy.

7.4.1. Dějepis

7.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis seznamuje žáky s pohledem člověka na hlavní období vývoje lidstva a vlastního národa. Informuje o historických událostech a osobnostech, které ovlivnily náš život. Žáci by měli poznat a pochopit, jak se život v jednotlivých epochách měnil nejen u nás, ale i ve světě. Součástí výuky dějepisu je i formování postojů jako je úcta ke kulturnímu dědictví, ochrana historických a kulturních památek, smysl pro etnické, náboženské a kulturní odlišnosti mezi národy. Důraz je kladen na pochopení potřeby života v míru a řešení současných problémů lidstva.

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, učebně informatiky a učebnách s interaktivní tabulí. Časová dotace v 7. – 9. ročníku: 2 hodiny týdně, v 6. ročníku 1 hodina týdně.

Průřezová témata:

OSV: Osobnostní rozvoj, Rozvoj schopnosti poznávání – 6. ročník

VDO: Občan, občanská společnost a stát – 9. ročník; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 9. ročník

VMEGS: Objevujeme Evropu a svět – 9. ročník; Jsme Evropané – 6. ročník

MKV: Kulturní diference – 9. ročník; Etnický původ – 9. ročník

7.4.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k používání vhodné literatury a internetu
- seznamujeme žáky s kritickým hodnocením pramenů
- organizujeme exkurze na historicky významná místa a do muzeí
- zapojujeme žáky do olympiád a soutěží
- zadáváme žákům referáty a vedeme je k samostatnému zpracovávání historických témat
- učíme žáky pracovat s informacemi

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k samostatnému a zodpovědnému plnění úkolů
- učíme žáky plánovat úkoly, spolupracovat a vhodně argumentovat
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme úkoly pro práci ve skupinách, při kterých žáci spolupracují

Kompetence občanské:

- učíme žáky, aby respektovali názor druhého
- pěstujeme v žácích vztah k našim národním, historickým a kulturním tradicím
- seznamujeme žáky se životem, kulturou, zvyky a tradicemi jiných národů
- podporujeme účast na soutěžích

Kompetence sociální a personální:

- uplatňujeme pravidla slušného a ohleduplného chování
- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení, práci a vytváření zkušeností pro život
- vedeme žáky k systematičnosti a odpovědnosti při plnění úkolů
- požadujeme dodržování stanovených pravidel pro práci v hodinách

7.4.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Učební plán vzdělávacího oboru je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Člověk v dějinách (tabulka č. 6, list 1 – 3)
- Počátky lidské společnosti (tabulka č. 6, list 4 – 6)
- Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury (tabulka č.6, list 7 – 10)
- Křesťanství a středověká Evropa (tabulka č. 6, list 11 – 15)
- Objevy a dobývání. Počátky nové doby (tabulka č.6, list 16 – 22)
- Modernizace společnosti (tabulka č. 6, list 23 – 28)
- Moderní doba (tabulka č.6, list 29 – 33)
- Rozdělený a integrující se svět (tabulka č.6, list 34 – 37)

7.4.2. Občanská výchova

7.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

„Má-li výchova k občanství formovat především člověka pro dobré vedení života, pak je její poslání hluboce etické a mravní.

Prvním a nezastupitelným úkolem výchovy k občanství je dovést mladého člověka k uvědomění si sebe sama jako svobodné bytosti, uvědomění si důstojnosti této svobody a zodpovědnosti za její utváření v každodenním drobném rozhodování a při velkých rozhodnutích.“ (Petr Piřha)

Od šestého ročníku se soustředíme zejména na osobnostní (vědomí sebe, sebepoznání) a sociální (sdílení, spolupráce) výchovu žáků, na vytváření potřebné důvěry a jistoty ve školním prostředí.

Skupinovou práci, diskusí, technikami dramatické výchovy rozvíjíme hlavně kompetence sociální a personální a kompetence komunikativní.

Žáci si tvoří vlastní projekty, vlastní samostatnou práci si stanovují harmonogram, organizují si pracovní čas (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů).

Postupně se žáci dostávají k základním právním a ekonomickým pojmům, učí se respektovat právní rámec společnosti, chápat pozitivní a restriktivní stránky práva jako nutné prostředky ochrany jednotlivce i celku. Podílí se na utváření prostoru demokracie, učí se přijímat zodpovědnost za prostor, který sdílí s ostatními. Učitel pracuje s žáky na prevenci proti všem negativním jevům (kompetence sociální a personální).

Žáci diskutují, tvoří skupinové práce, podílí se na mimo vyučovacích aktivitách, mají kontakt s orgány státní správy – např. ÚP (rozvíjíme hlavně kompetence občanské, kompetence k řešení problémů, kompetence pracovní).

Žáci hledají své hodnoty, vytvářejí si postupně postoje, formulují názory a jsou vedeni k tomu, aby se nebáli vstoupit do diskuse, argumentovali (rozvíjení hlavně kompetence sociální a personální, komunikativní a občanské).

Vhodným učivem jsou také témata etická, ekologická, analýza mediálních sdělení, aktuální společenská témata.

Občanská výchova má být podnětem k přijímání společenských hodnot a postojů, které žák, budoucí občan uplatní ve svém životě.

Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví. Vedeme je k toleranci, ohleduplnosti k jiným lidem, k jejich kulturním a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi, rozvíjet princip multikulturality.

Průřezová témata:

OSV: Morální rozvoj, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 6. ročník; Hodnoty, postoje, praktická etika – 6. ročník

VDO: Občanská společnost a škola – 6. ročník; Občan, občanská společnost a stát – 7., 8. ročník; Forma participace občanů v politickém životě - 7. ročník; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 6. ročník

VMEGS: Evropa a svět nás zajímá – 6. ročník; Jsme Evropané – 6., 8. ročník

MKV: Kulturní difference – 8., 9. ročník; Lidské vztahy – 6., 8. ročník; Princip sociálního smíru a solidarity 8., 9. ročník

ENVIRON: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 6., 8. ročník

MEDIAL: Fungování a vliv médií ve společnosti – 7. ročník; Práce v realizačním týmu – 6. ročník

7.4.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

- věnujeme pozornost dění ve společnosti
- zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- klademe otevřené otázky

Kompetence k řešení problémů:

- vybízíme žáky, aby kladli otázky k věci
- zadáváme úkoly, které umožňují volbu různých postupů

Kompetence komunikativní:

- vytváříme podmínky pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- dáváme každému žákovi šanci, aby mohl zažívat úspěch

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- zajímáme se o to, jaké způsoby učení jim vyhovují

Kompetence občanské:

- zajímáme se o názory žáků
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
- respektujeme multikulturu, odlišnosti, ...

Kompetence pracovní:

- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme pracovat žákům s různými materiály a zdroji, dokončovat pečlivě a precizně svoji práci

7.4.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Učební plán vzdělávacího oboru je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Člověk ve společnosti (tabulka č. 7, list 1 – 10)
- Člověk jako jedinec (tabulka č. 7, list 11 – 14)
- Stát a hospodářství (tabulka č. 7, list 15 – 21)
- Stát a právo (tabulka č. 7, list 22 – 31)
- Mezinárodní vztahy, globální svět (tabulka č. 7, list 32 – 37)

7.5. Člověk a příroda

Tato oblast poskytuje žákům prostředky pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Žáci zde dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. K tomu jim napomáhají vzdělávací obory této oblasti, kterými jsou fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.

Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování ekosystémů a využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

7.5.1. Fyzika

7.5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět fyzika je jedním ze vzdělávacích oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Rozvíjí dovednosti žáků objektivně pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Žák si osvojuje základní fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti, pomocí nichž může chápat různé jevy v přírodě, běžném životě i v technické praxi. Hledání, poznávání a využívání fyzikálních zákonitostí podněcuje touhu žáka po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí mu možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád objevovat. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu fyzika je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- Látky a tělesa
- Pohyb těles a vzájemné působení těles
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Jaderná a atomová fyzika
- Vesmír

Tyto okruhy jsou v ŠVP zařazeny do všech čtyřech ročníků II. stupně (od 1.9.2012) s časovou dotací: 6. – 7. ročník 1 hodina týdně, 8. – 9. ročník 2 hodiny týdně.

Větší část výuky probíhá v učebně fyziky, menší část v kmenových třídách. Do výuky jsou dle materiálních podmínek zařazovány laboratorní cvičení.

Náplň předmětu fyzika souvisí s výukou dalších oborů, zejména matematikou, chemií, biologií a zeměpisem.

Ve výuce jsou neustále využívány a prohlubovány dovednosti získané v matematice, zejména úprava výrazů, vyjádření neznámé ze vzorce, řešení rovnic.

Průřezová témata:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 9. ročník

- Jak ovlivňuje člověk životní prostředí z hlediska udržitelnosti (*témat. celek JADERNÁ A ATOMOVÁ FYZIKA*)

- Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí (*témat. celek ENERGIE*)
- Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka - Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů (*témat. celky ZVUKOVÉ DĚJE, JADERNÁ A ATOMOVÁ FYZIKA, ENERGIE*)

Základní podmínky života – 8., 9. ročník

- Jaké jsou základní podmínky života (*témat. celky LÁTKY a TĚLESA, ENERGIE*)
- K jakým změnám energie dochází (*témat. celek ENERGIE*)

7.5.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení: učitel

- vede žáka k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- seznamuje žáky s užívanými termíny, znaky, symboly

Kompetence k řešení problémů : učitel

- nabízí žákům různé typy textů a záznamů atd. , poskytuje jim čas na přemýšlení o nich a následnou reakci na ně
- vede žáky k naslouchání druhých lidí, k jejich porozumění a reagování na ně
- seznamuje žáky s využíváním informačních a komunikačních prostředků

Kompetence komunikativní: učitel

- vede žáky k formulování a vyjadřování myšlenky v logickém sledu, vyjadřování se výstižně a kultivovaně ústně i písemně
- nabízí žákům různé typy textů a záznamů atd. , poskytuje jim čas na přemýšlení o nich a následnou reakci na ně

Kompetence sociální a personální: učitel

- vede žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů, k debatě celé třídy, oceňování zkušeností druhých a čerpání z tohoto poučení:

Kompetence občanské – učitel :

- vede žáky k respektování kvalitního životního prostředí
- chápe příčiny a následky poškozování ŽP
- vede žáky k orientaci ve vývoji vztahu člověka a přírody s ohledem na udržitelný rozvoj
- vede žáky ke vnímání schopnosti hodnotit postoje postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči ní.
- uplatňuje principy udržitelného způsobu života, minimalizuje negativní vlivy na ŽP

Kompetence pracovní – učitel :

- Učitel vede žáky prezentovat výsledky jejich práce

7.5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Cílem vyučovacího předmětu fyzika je Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do očekávaných výstupů těchto vyučovacích okruhů :

- Látky a tělesa (tabulka 8, list 1 – 4)
- Pohyb těles a síly (tabulka 8, list 5 – 10)
- Mechanické vlastnosti tekutin (tabulka 8, list 11 – 12)
- Energie (tabulka 8, list 13 – 17)
- Zvukové děje (tabulka 8, list 18 – 19)
- Elektromagnetické a světelné děje (tabulka 8, list 20 – 27)
- Vesmír (tabulka 8, list 28 – 29)

7.5.2. Chemie

7.5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu chemie

- má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku
- výuka probíhá v odborné učebně chemie vybavené interaktivní tabulí
- tento předmět vede k chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy
- snaží se o poznání základních chemických pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování vyvozených závěrů a poznatků
- směřuje rovněž k získání a upevňování dovednosti pracovat podle zásad bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Průřezová témata:

ENVIRON: Základní podmínky života – 8. ročník; Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 8. ročník

7.5.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- vedeme žáky k užívání chemické symboliky
- učíme je zpracovávat informace z hlediska důležitosti a využívat je k dalšímu učení
- učitel ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pochopení vzájemné souvislosti přírodních a chemických dějů
- učíme je poznatky zobecňovat a aplikovat v běžné praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému logickému vyjadřování a ke správnému užívání chemických symbolů a značek

Kompetence sociální a občanské

- vedeme žáky k pochopení možností rozvoje i zneužití chemie
- objasňujeme žákům souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečné manipulaci s látkami a k jejich správnému používání v praktickém životě

7.5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce (tabulka č.9, list 1 – 3)
- Směsi (tabulka č. 9, list 4 – 9)
- Částicové složení látek a chemické prvky (tabulka č. 9, list 10 – 12)
- Chemické reakce (tabulka č.9, list 13 – 15)
- Anorganické sloučeniny (tabulka č. 9, list 16 – 18)
- Organické sloučeniny (tabulka č.9, list 19 – 24)
- Chemie a společnost (tabulka č. 9, list 25 – 27)

7.5.3. Přírodopis

7.5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu přírodopis

- má časovou dotaci v 6 a 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně
- výuka probíhá většinou v učebnách vybavených interaktivní tabulí, v klasické třídě a někdy v učebnách informatiky
- předmět je zaměřen k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- seznamuje žáky se stavbou živých organismů i stavem neživé přírody
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a přírodě jako celku
- v rámci laboratorních prací vedeme žáky k dovednosti pracovat s mikroskopem a dostupnými pomůckami

Průřezová témata:

ENVIRON: Ekosystémy – 9. ročník; Základní podmínky života – 9. ročník; Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 9. ročník, Vztah člověka k prostředí – 9. ročník

MKV: Etnický původ – 8. ročník

7.5.3.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- vedeme žáky k správnému používání přírodopisné terminologie a k vytvoření komplexního pohledu na přírodu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k využívání již získaných přírodovědných vědomostí k řešení nových problémů
- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech a chápat vzájemné souvislosti přírodních dějů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání informací z různých zdrojů (internet, naučné programy, encyklopedie, klíče k poznávání a určování přírodnin...) a jejich správnou prezentaci před kolektivem

Kompetence občanské a sociální

- vedeme žáky ke správnému poskytnutí první pomoci a k zodpovědnému chování vůči svému zdraví
- vedeme žáky k uvědomování významu ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- formou laboratorní práce vedeme žáky k dovednosti pracovat s mikroskopem
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

7.5.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů:

- Obecná biologie a genetika (tabulka č. 10, list 1 – 7)
- Biologie hub (tabulka č. 10, list 8 –10)
- Biologie rostlin (tabulka č. 10, list 11 - 15)
- Biologie živočichů (tabulka č. 10, list 16 – 19)
- Biologie člověka (tabulka č. 10, list 20 – 24)
- Neživá příroda (tabulka č. 10, list 25 – 30)
- Základy ekologie (tabulka č. 10, list 31 – 34)
- Praktické poznávání přírody (tabulka č. 10, list 35 – 36)

7.5.4. Zeměpis

7.5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Zeměpis

- má časovou dotaci v 6., 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně a v 9. ročníku 2 hodiny týdně
- výuka probíhá většinou v učebnách v klasické třídě, někdy v učebnách informatiky nebo učebnách vybavených interaktivní tabulí
- směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- snaží se získávat a rozvíjet dovednosti pracovat se zdroji geografických informací
- rozvíjí trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa

Průřezová témata:

ENVIRON: Ekosystémy – 6. ročník; Základní podmínky života – 6., 9. ročník; Lidské aktivity a problémy životního prostředí – 8., 9. ročník, Vztah člověka k prostředí – 8., 9. ročník

MKV: Kulturní difference – 9. ročník; Etnický původ – 6., 7., 8. ročník

VMEGS: Jsme Evropané – 8. ročník

7.5.4.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- vedeme žáky k správnému používání zeměpisné terminologie a k vytvoření komplexního pohledu na přírodu
- vedeme žáky k získávání a zpracování informací

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úlohy tak, aby žáci hledali vlastní postup při řešení problémů dle vlastních zeměpisných úsudků a zkušeností

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k využívání informací z různých zdrojů (internet, atlas, encyklopedie) a jejich správnou prezentaci před kolektivem

Kompetence občanské a sociální

- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků, které mají o naši vlasti i o zahraničí

Kompetence pracovní

- formou práce s mapou nebo atlasem vedeme žáky k dovednosti správné orientace na mapě

7.5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů.

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie (tabulka č. 11, list 1 – 4)
- Přírodní obraz Země (tabulka č. 11, list 5 – 8)
- Regiony světa (tabulka č. 11, list 9 – 12)
- Společenské a hospodářské prostředí (tabulka č. 11, list 13 – 18)
- Životní prostředí (tabulka č. 11, list 19 – 21)
- Česká republika (tabulka č. 11, list 22 – 26)
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace (tabulka č.11, list 27 – 29)

7.6. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Odráží nezastupitelnou součást života člověka, t.j. umění a kulturu. Týká se duchovní stránky lidské osobnosti a odráží kontinuitu proměn historické zkušenosti do projekce současného života a existence jedince jako subjektu (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění je proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, kde je kladen důraz na estetický účinek. Snahou je rozvíjet citění, tvořivost, vnímavost k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím pak k sobě samému a k okolnímu světu. Součástí tohoto úsilí je pak hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění, schopnost vcítit se do jejich hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

V tvořivém procesu jde o rozvoj schopností neverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky ...

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

7.6.1. Hudební výchova

7.6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

- Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně od 6. - 9. ročníku
- Základní formou realizace je nejen vyučovací hodina, ale i koncerty a besídky
- Výuka probíhá v učebně hudební výchovy, v učebně s interaktivní tabulí, popř. v učebně, kde je dostupná projekce
- Z PT Výchova demokratického občana je integrován tematický okruh Občan, občanská společnost a stát v 7. ročníku.

Hudební výchova se součástí oblasti Umění a kultura, jež přináší osvojování světa s estetickým účinkem. Realizuje se ve čtyřech hlavních činnostech - vokální, pohybové, poslechové a instrumentální.

Na 2. stupni základního vzdělávání vede žáka prostřednictvím pěveckých, poslechových a hudebně pohybových činností k porozumění hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a k rozvoji jeho hudebních schopností - sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových a poslechových. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním správných pěveckých návyků. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Průřezová témata nejsou v předmětu hudební výchova realizována.

7.6.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební

- motivujeme žáky k celoživotnímu aktivnímu zájmu o hudební kulturu, k pozitivnímu vztahu k hudební tradici
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů (odborná literatura, časopisy, internet), k jejich třídění a schopnosti předávat poznatky druhým

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k osvojování správných dechových návyků
- motivujeme žáky ke sdělování svých poslechových prožitků ostatním a k jejich obhajování v diskusi
- vedeme žáky k řešení praktických úkolů intonačních, rytmických, instrumentálních a hudebně pohybových

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlujeme zásady společenského chování na kulturních akcích
- vedeme žáky k toleranci odlišných hudebních schopností

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáky respektování různorodosti hudebních kultur

Kompetence pracovní

- vysvětlujeme žákům, jak správně používat hudební nástroje a jak o ně pečovat
- objasňujeme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

7.6.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Tabulka 12 (list 1 – 8)

7.6.2. Výtvarná výchova

7.6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova vede žáky k poznávání a „uchopování“ okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím pozorování, objevování a zobrazování výtvarnými technikami. Cílem předmětu výtvarná výchova je postupně se učit „výtvarnému myšlení“ a širokému rozvoji schopností jedince citlivě vnímat a prožívat vnitřní i vnější podněty. Tyto podněty pak tvořivě využívat i v nevýtvarných oblastech a posilovat tak pečlivost, důkladnost, sebekázeň, flexibilitu a k r e a t i v i t u.

Výtvarná výchova je vyučována v učebně výtvarné výchovy, v případě příznivých podmínek také v přírodě. Časová dotace v 6. – 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. – 9. ročníku 1 hodina týdně.

Průřezová témata:

OSV: Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – 6. ročník; Sebepoznání a sebezpojení – 6. ročník; Seberegulace a sebeorganizace – 7. ročník; Kreativita – 6., 7. ročník

Sociální rozvoj – Poznávání lidí – 6. ročník

MEDIAL: Práce v realizačním týmu – 7., 8. ročník

7.6.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a následně k řešení výtvarných problémů
- Umožňujeme žákům pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa.
- Vedeme žáky k vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu.

Kompetence k řešení problémů

- Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost.
- Nabízíme žákům možnost volby vhodných výtvarných prostředků.
- Vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.
- Umožňujeme prezentaci výsledků práce žáků

Kompetence sociální a personální

- Žákům poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy a pro respektování druhých.
- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině..

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory.

Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům osvojování různých výtvarných technik, práci podle návodu, předem stanoveného postupu a hledání vlastního výrazu.
- Vedeme žáky k tomu, aby si práci rozvrhli a organizovali.
- Vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel a ke správnému způsobu užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení

7.6.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

6. ročník

- zachycení pozorovaných objektů ve zjednodušené formě a odlišení od obrazového
- využití znalostí o barvách k vytváření barevného a světelného kontrastu
- využití linie, plochy, barvy a šrafury k zobrazení skutečnosti nebo vlastních představ

7. ročník

- elementární kresbou zvládnout zobrazení i složitějších tvarů
- využití faktury struktur k odlišení jednotlivých prvků kompozice
- využívání základních pravidel perspektivy při budování hloubky obrazového prostoru
- tvorba pokusů o osobité vyjádření charakteru spolužáka pomocí portrétní studie
- tvorba kompozic na základě vjemů, představ a poznatků kombinací různých technik

8. ročník

- interpretace a osobité vytváření barevných a kresebných parafrází skutečnosti
- využití nadsázky a fantazie s cílem vytvářet „novou skutečnost“
- využití poznatků a principů konstrukce lidské figury při realizaci figurálních děl
- výběr, kombinace a vytváření vyvážených kompozic s využitím textu a písma

9. ročník

- vytváření kompozic s využitím principů kombinace reálných vjemů s iracionálními prvky fantazie s cílem kreativně vytvářet a komponovat „ novou skutečnost “ , při využití vhodných výrazových možností jednotlivých výtvarných technik v kombinaci s možnostmi netradičních technik nebo netradičních materiálů v ploše či prostoru.

Tabulka 13 (list 1 – 6)

7.7. Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví je rovněž základním předpokladem pro aktivní a spokojený život. Ochrana zdraví se stává jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávání v oblasti „Člověk a zdraví“ směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím v různých situacích, osvojují si dovednosti, které vedou k zachování, či posílení zdraví, k získání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Důraz je potřeba klást na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích a v každodenním životě školy. Na začátku je vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele. Později přistupuje důraz na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání a rozhodování v činnostech souvisejících se zdravím.

Klíčové jsou dva vzdělávací obory: Výchova ke zdraví a Tělesná výchova do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Zároveň se tato oblast prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí.

Výchova ke zdraví: Tento obor přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi.

Tělesná výchova: Tento obor směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojení pohybové dovednosti je prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Důležité je rovněž rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání. Neméně důležité je potom i odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce jak už v samotné povinné tělesné výchově nebo případně ve zdravotní tělesné výchově, která vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení a předkládá konkrétní způsoby jak ovlivňovat oslabení pomocí speciálních vyrovnávacích, korektivních a relaxačních cvičení.

7.7.1. Výchova ke zdraví

7.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

- má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku
- výuka probíhá v klasických třídách, někdy v učebně informatiky
- tento obor žáky vede k získávání základních poznatků o svém zdraví - a to fyzickém i psychickém, uvádí tyto dvě oblasti do souvislosti a učí tak žáky aktivně se podílet na jeho ochraně a odpovědnosti za ně
- žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i zdravotně preventivní návyky.
- prohlubují si poznatky o rodině, škole, společenství vrstevníků, člověku a vztazích mezi lidmi
- to vše pak využívají ve vztahu ke svému zdraví, dennímu režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s podporou zdraví v každé životní situaci

Průřezová témata:

OSV: Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace ; Psychohygiena – 7. ročník

7.7.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- motivujeme žáky, aby se zajímali o problematiku vlastního zdraví
- vedeme žáky k tomu, aby se orientovali v nabídce informací o zdraví, kriticky posuzovali texty i mediální sdělení

Kompetence k řešení problémů

- vybízíme žáky k samostatnému hledání souvislostí mezi způsobem života a zdravím
- umožňujeme žákům srovnávat své názory a názory ostatních

Kompetence komunikativní

- zadáváme zpracování samostatných referátů a dalších úkolů, a vyžadujeme jejich prezentaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k poznání, že zdraví a bezpečnost je odpovědností všech

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy, se vztahy ve společnosti

Kompetence pracovní

- vedeme k využití znalostí v běžném životě – poskytnout první pomoc, umět se rychle a správně rozhodnout

7.7.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3.období

Tabulka 14 (list 1 – 14)

7.7.2. Tělesná výchova

7.7.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova jako předmět výuky na ZŠ představuje nejdůležitější formu pohybového učení a vůbec kultivace pohybu žáků.

Vzhledem k rozdělení naší školy na sportovní a klasické třídy je rozdílná týdenní hodinová dotace. Klasické třídy mají dvouhodinovou týdenní dotaci, sportovní třídy mají tři hodiny tělesné výchovy týdně, z toho jedna hodina je brána z disponibilní hodinové dotace.

Kromě funkce vzdělávací a výchovné plní i funkci zdravotní a zotavnou (zdravotní tělesná výchova).

Žáci při výuce rozvíjí své motorické schopnosti a učí se novým motorickým dovednostem. Učí se je uplatňovat v různém prostředí. Žáci se učí zvykat si na různé sociální role vyžadující spolupráci, tvořivost, překonávání překážek, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, odpovědnost za své zdraví i zdraví spolužáků. Ohleduplnost vůči fyzicky slabším spolužákům a dodržování základních principů fair – play s pochopením olympismu.

V hodinách TV žáci poznávají vlastní pohybové možnosti (schopnosti), a učí se je využívat, ovlivňovat a rozvíjet.

Do výuky je zařazena zdravotní tělesná výchova, která je věnována především k protahování zkráceného a posilování ochablého svalstva.

Tělesná výchova se zároveň propojuje i s dalšími oblastmi vzdělání jako je např.: hudební výchova, estetická výchova, etika, právo, dopravní výchova, výchova ke zdraví, přírodověda, občanská výchova, dějepis, fyzika, matematika apod.

Průřezová témata:

MKV: Lidské vztahy – 6. ročník

7.7.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k uznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- učitel vytváří prostor pro rozvoj motorických schopností a osvojování motorických dovedností
- učitel vede žáky k uvědomění si vlastních fyzických možností a posunování jejich hranic

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k uvědomění si zásadních zdraví prospěšných i škodlivých činností
- učitel vede žáky k různým způsobům řešení herních situací
- učitel vede žáky k individuálnímu i týmovému řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k porozumění základnímu tělocvičenému názvosloví, pokynům a povelům.
- učitel rozvíjí komunikaci mezi žáky z různých ročníků i škol na základě meziškolních sportovních akcí a kurzů.

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, cvičení, při kterých žáci spolupracují

- učitel vede žáky k uznávání zásad olympismu a fair-play

Kompetence občanské

- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k sebekritice

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k plánování úkolů, vyžaduje dokončení zadaných úkolů v termínu a k prezentaci výsledků jejich práce
- učitel vyžaduje u žáků kvalitní a vhodné vybavení do tělesné výchovy
- učitel vede žáky k důslednému dodržování pravidel

7.7.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 3. období

Vyučovací obsah je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů.

- Činnost ovlivňující zdraví (tabulka č. 15, list 1 – 5)
- Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností (tabulka č. 15, list 6 -10)
- Činnost podporující pohybové učení (tabulka č. 15, list 11 - 17)
- Zdravotní tělesná výchova (tabulka č. 15, list 18 -20)

7.8. Člověk a svět práce

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce této vzdělávací oblasti vychází z životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a celé základní vzdělání doplňuje o důležitou složku nezbytnou pro další uplatnění žáka v pracovním životě.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků poskytuje tato oblast důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Vzdělávací cíle oblasti Člověk a svět práce jsou naplňovány ve vyučovacích předmětech pracovní činnosti a volba povolání.

7.8.1. Pracovní činnosti

7.8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Je to předmět, určený především k praktické výchově žáků II. stupně ZŠ. Seznámí je s jednoduchým i složitějším ručním nářadím, jak s ním pracovat (bezpečně) bez újmy na zdraví svém, nebo zdraví spolužáka, rozvíjí jejich fantazii na speciálně navržených výrobcích, naučí je hospodárnosti, praktickému smýšlení a přesnosti.

Výrobky jsou z různorodých materiálů a díky tomu poznají žáci jejich vlastnosti a možnosti využití v běžném životě. Díky tomuto předmětu budou schopni si ledačos vyrobit či opravit.

V rámci vyučovacího předmětu pracovní činnosti naplňujeme očekávané výstupy tematických okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství.

Výuka pracovních činností probíhá v učebně určené pro pracovní činnosti (dílny), na školním pozemku, občas v učebně s interaktivní tabulí.

Časová dotace: v 6. – 8. ročníku 1 hodina týdně ve sportovní třídě, v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodina týdně v klasické třídě.

Průřezová témata: nejsou v předmětu pracovní činnosti realizována

7.8.1.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost

Kompetence k řešení problémů:

- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů

Kompetence komunikativní:

- učitel vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- učitel umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle

- Kompetence sociální a personální:
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence pracovní:

- učitel umožňuje žákům pracovat s různými materiály a zdroji
- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- učitel umožňuje diferencovat výkony podle individuálních schopností žáků
- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

7.8.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

Vyučovací obsah je rozdělen do očekávaných výstupů vyučovacích okruhů.

- Práce s technickými materiály (tabulka č.18, list 1 – 5)
- Design a konstruování (tabulka č.18, list 6 - 9)
- Pěstitelské práce, chovatelství (tabulka č.18, list 10 – 14)

7.8.2. Volba povolání

7.8.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět volba povolání vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Jeho obsahem je naplnění očekávaných výstupů tematického okruhu Svět práce.

Ve volbě povolání se snažíme o to, aby žáci získali uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti. Vedeme žáky k vytváření životní a profesní orientace.

Motivujeme je k tomu, aby se naučili plánovat si svůj život a jít pokud možno trpělivě za svým cílem, poznali sebe sama, ujasnili si své cíle a povahové vlastnosti, získali co nejvíce profesních informací z různých zdrojů (internet, literatura, sdělovací prostředky, exkurze, informační středisko ÚP, ...).

Žáci se učí spolupracovat ve skupině, srozumitelně a logicky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyslechnout názory jiných lidí. Měli by tedy zvládnout kompetence k učení, občanské, komunikativní, sociální a personální a pracovní).

Žáci získávají znalosti o podnikatelské činnosti. Vedeme a motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k úctě k výsledkům práce ostatních.

Vedeme žáky k tomu, aby uměli řešit krizové situace pomocí modelových situací (kompetence k řešení problémů).

Nabízíme žákům účast na exkurzích, besedách... Spolupracujeme a navštěvujeme různé instituce (ÚP – informační centrum, Nemocnicí – dětské oddělení...). Využíváme nabídek profesionálů – beseda s právníkem.

Vedeme žáky k tomu, aby poznali, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka. Žáci objevují a poznávají okolní svět, orientují se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojují si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření.

Volba povolání se vyučuje jako samostatný předmět v kmenových učebnách, počítačové učebně a učebnách s interaktivní tabulí. Žáci se zúčastňují exkurzí a besed.

Časová dotace: 8. ročník – 1 vyučovací hodina

Průřezová témata: nejsou do předmětu volba povolání zařazena

7.8.2.2. Vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení:

- učíme žáky, aby si vytvářeli životní a profesní orientaci
- předáváme informace, které žák potřebuje k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky, aby se učili plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně
- vedeme žáky k profesnímu zaměření

Kompetence komunikativní:

- zařazujeme do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů

Kompetence sociální a personální:

- přispíváme k vytváření životní a profesní orientaci žáků
- vedeme žáky k sebehodnocení a seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

- učíme žáky orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k budoucímu uplatnění ve společnosti

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti
- vedeme žáky, aby dodržovali zásady bezpečnosti a hygieny při práci
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

7.8.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - 3. období

Tabulka 19

**ZPRACOVAL KOLEKTIV PEDAGOGŮ
ZŠ Ostrava, Nádražní 117, příspěvková organizace**

Koordinátor ŠVP : Mgr. Radmila Jeřábková

Pedagogická rada projednala:

Školská rada projednala: 31.8.2017

V Ostravě 31.8.2017

Mgr. Libor Novotný
ředitel školy